
Verslag van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bunnik, gehouden op 7 november 2024 om 20.00 uur in de raadzaal van het gemeentehuis, Singelpark 1 te Odijk.

Aanwezig:

de heer R. van Bennekom	voorzitter
de heer F.J. van der Lubbe	griffier
de heer D.W. Aertsen	CDA
de heer T.T. van den Berg	VVD
mevrouw M.A. de Boer-te Lintelo	VVD
de heer K.A.G.M. van Gulik	P21
de heer R.E. Hallo	D66
mevrouw J.M. Houtgraaf	P21
mevrouw J.M. Huijsman-Hartkamp	CDA
de heer A. Hussem	P21
de heer C. de Kok	P21
de heer C.J. Kool	CDA
de heer K.A. Maijer	D66
de heer W.J. Lubbers	P21
de heer R.G.A. van Mourik	P21
mevrouw W. Toersen	D66
mevrouw H.J. Visser	Fractie Visser
de heer M.H. de Vries	VVD
de heer M.J.S. van Vulpen	CDA

Voorts aanwezig:

mevrouw H.S. de Groot	wethouder
mevrouw J.P. d'Hondt	wethouder
de heer O.A. James	wethouder
de heer M.R. van der Jagt	gemeentesecretaris

Afwezig:

1. Opening en voorstemmer

De **voorzitter** opent de raadsvergadering om 20.00 uur en heet allen van harte welkom, zowel de aanwezigen in de raadzaal en op de publieke tribune als de belangstellenden die deze vergadering volgen via Slotstad RTV of de website en natuurlijk alle raads- en collegeleden, medewerkers van de organisatie, de griffie en de pers.

Vanavond is een speciale vergadering voor één agendapunt, namelijk de bespreking van de financiële stukken: de 2e Bestuursrapportage en de programmabegroting. Als het tot een hoofdelijke stemming komt, is als voorstemmer de heer Van Mourik gekozen.

**2. Vaststelling agenda
24-056**

De **voorzitter** meldt dat wordt voorgesteld de Bestuursrapportage en de begroting in één geheel te behandelen en stelt vast dat allen daarmee instemmen waarmee de agenda is vastgesteld.

**3.1 2e Bestuursrapportage
24-067**

3.2 Programmabegroting 2025-2028 24-057

De **voorzitter** licht toe dat een begroting het belangrijkste kaderstellende document is omdat de raad daarmee de budgetten vrijgeeft en aangeeft waaraan die budgetten het komende jaar moeten worden besteed. Dat heeft zijn doorwerking in de drie jaar daarna.

De Bestuursrapportage is altijd een actualisatie van de huidige begroting. Op basis van de stand van september kan worden nagegaan welke budgetten moeten worden bijgesteld.

Er zijn problemen met de microfoons. De vergadering wordt geschorst om het euvel te laten verhelpen.

Schorsing van 20.03 uur tot 20.04 uur.

Eerste termijn

De heer **Hussem** stelt dat het niet moeilijk is om ongerust te zijn met oorlogen in de wereld en een nieuwe president in de Verenigde Staten die tot nu toe voor meer tweedeling heeft gezorgd. De invloed van Bunnik op de wereldgebeurtenissen is echter erg klein. Gelukkig kan er in de gemeente wel aan worden bijgedragen dat mensen een dak boven hun hoofd hebben, kunnen leven in een groene en sociale omgeving met oog voor elkaar. Met deze begroting moet worden gekeken of dat op de best mogelijke manier wordt gedaan, ondanks de beperkingen die het rijk oplegt en die de realiteit met zich meebrengt. Samenvattend zegt hij daar drie keer 'ja' op.

Ja, er ligt een goed onderbouwde sluitende begroting voor 2025. Hij bedankt de organisatie en het college daarvoor. Het is te zien dat de begroting met grote zorgvuldigheid tot stand is gekomen.

En ja, voor de tekorten vanaf 2026 worden nu op de best mogelijke manier met dezelfde zorgvuldigheid oplossingen gezocht die begin volgend jaar worden besproken.

En ja, het college is met de goede dingen bezig. Daar gaat hij nu graag dieper op in.

"We willen de toekomstige generaties niet met de problemen van de keuzes van nu opzadelen. Er moet worden gekozen voor een gedegen langetermijnvisie, zowel op financieel gebied als in het algemeen." Dit waren de woorden van het CDA bij de behandeling van de kadernota afgelopen zomer. Deze woorden sluiten naadloos aan bij de inbreng van P21 toen en vanavond. Want hoe je het ook wendt of keert: we hebben in Nederland drie enorme problemen. Voor de een de ogen sluiten en ze voor de ander wijd open doen, dat gaat niet. Ze hebben met elkaar te maken.

Het eerste is het klimaatprobleem. Daar hebben we nu al mee te maken, maar de kinderen en kleinkinderen pas echt. Dat zijn de toekomstige generaties. Dat moet voor allen vooropstaan. Bunnik draagt haar steentje bij met verschillende maatregelen en plannen die nog moeten worden gemaakt.

Het tweede probleem is hoe men met elkaar samenleeft: klaarstaan voor degenen die het minder getroffen hebben en met elkaar het leven mooier weten te maken. Hierop moeten allen alert blijven. De gemeente werkt hieraan binnen het Sociaal Domein en hier is een belangrijke rol voor de verenigingen en andere initiatieven van inwoners.

Het derde probleem is het tekort aan woningen. Allen willen daar wat aan doen. Bouwen, bouwen, bouwen is het mantra bij Bunnik, bij de buurgemeenten en in heel Nederland. Alles op alles wordt gezet om de vastgelopen woningmarkt weer aan de gang te krijgen. Bunnik tekent voor 4300 woningen erbij: 1200 in Kersenweide, 1000 in het Stationsgebied, 250 op het PDC-terrein, vijftig in Werkhoven en nog wat inbreiden. Die 4300 woningen erbij betekenen minstens 10.000 nieuwe inwoners. Deze rijden auto en gebruiken de fiets. Er zijn scholen en gezondheidsvoorzieningen nodig. Men wil naar sport of wandelen in de natuur. Ze moeten, het liefst gezonde, inkopen doen. En ze willen een hapje eten of gezellig drinken en feesten. Daar komt dan de energietransitie nog bovenop met de zonnepanelen en mogelijk windmolens. Hoe gaat dat allemaal passen in die ruim 37 km² van de gemeente? Hoe wordt dat ingericht samen met de buurgemeenten die ook willen bouwen, bouwen, bouwen? Er kunnen niet zomaar huizen worden gebouwd, wegen worden aangelegd, bedrijventerreinen worden georganiseerd. Er moet, zoals in de woorden van het CDA, worden gekozen voor een gedegen langetermijnvisie.

Voor P21 is dat een visie waarin bouwen hand in hand gaat met een verbetering van de leefbaarheid met ruimte voor het bouwen aan een sterke sociale structuur en een sterke groene structuur, zoals men van P21 als rood-groene partij gewend is. P21 kijkt daarom met

belangstelling uit naar de uitgewerkte omgevingsvisie begin 2025 en hoopt dit daarin terug te zien. Gelukkig zijn hiervoor al veel bouwstenen te zien.

Hij staat stil bij een aantal punten verdeeld over de thema's groen en sociaal. Het aannemen van de Groene Koers 2024-2040, de maatregelen boven op de aansluiting van de regionale natuurgebieden en aanpassingen in het maaibeeld, maken de gemeente een betere plek om te wonen voor mens en dier.

Ook kijkt P21 uit naar de mobiliteitsvisie, waarmee met nieuwe initiatieven en oplossingen wordt aangesloten op de raadsbrede ambitie voor een veilige, gezonde gemeente met schone lucht en minder geluidsoverlast. Vanavond gaat het over financiën en P21 vraagt zich af of er voldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar zal zijn voor de vervolgstappen die na afronding van het nieuwe mobiliteitsplan wellicht nodig zijn. Hierbij moet worden gedacht aan het vertalen naar een uitvoeringsprogramma of het uitwerken van aanvullend beleid. P21 ziet graag dat er tempo gemaakt blijft worden in dit proces en is benieuwd naar de reactie van de wethouder op dit punt.

Op het gebied van mobiliteit doet hij ook een oproep aan de andere fracties. P21 begrijpt dat het college nu niets in de begroting heeft opgenomen voor maatregelen ter verbetering van verkeersveiligheid in Werkhoven in verband met het landbouwverkeer, omdat dit nu bij de provincie ligt. Dit mag echter niet uit het oog worden verloren. Als later wel actie nodig is vanuit de gemeente, dan wil P21 graag met alle fracties constructief kijken naar wat mogelijk is.

P21 is blij met haar coalitiepartner extra geld te hebben kunnen vrijmaken voor het aanpakken van een aantal hittestressplekken in de dorpen. De GGD heeft tijdens de raadsbijeenkomst in oktober het belang van een schone leefomgeving benadrukt. Groen is goed voor de mentale gezondheid en ook voor de luchtkwaliteit. Groen filtert schadelijke fijnstof uit de lucht. Het is jammer dat niet alle partijen toen hebben meegestemd voor geld voor dit gezondheidsbevorderende voorstel. P21 heeft bij de kadernota al aangegeven dat maatregelen om de directe gevolgen van de klimaatverandering op te vangen, broodnodig zijn, maar dat ze eigenlijk symptoombestrijding zijn. Klimaatverandering moet worden tegengegaan. Dat is de zorgplicht van de gemeente. Dat is rentmeesterschap.

Het budget voor het implementeren van het convenant Duurzaam Bouwen is twee keer vooruitgeschoven en staat nu ingepland voor 2025. Er wordt gewerkt met een pilot bij het PDC-terrein. P21 is benieuwd of dit naar het idee van de wethouder evenveel resultaat gaat opleveren als wanneer het convenant nu al in beleid was uitgewerkt. Ieder huis dat minder duurzaam wordt gebouwd, geeft immers een lastenverzwaring voor de toekomst.

Als laatste groene thema de warmtetransitie. Het is goed om te lezen dat dat steeds meer handen en voeten krijgt. Dat is terug te lezen in het uitvoeringsprogramma Werken aan Warmte dat de raad in oktober heeft ontvangen. Dat laat zien hoe belangrijk het is om vooruit te kijken naar de financiering van dit programma, zeker als de CDOKE-subsidie vanuit het rijk vanaf 2026 geen vervolg krijgt. P21 maakt zich hier zorgen over en hoort graag of de portefeuillehouder die zorgen kan wegnemen.

Het thema sociaal. De financiering van de jeugdzorg blijft een zorgenkindje. In de rapportage meldt het college dat de stijging van de kosten doorzet, hoewel het aantal jeugdigen dat hulp krijgt, stabiel blijft. Dat komt door hogere kosten per persoon. Om de zorg te kunnen blijven geven aan jeugdigen die deze het hardst nodig hebben, vraagt dit nu om maatregelen. Dat lijkt terecht, want nu komen de lasten maar liefst € 760.000,00 hoger uit dan begroot. Er is een aantal maatregelen genoemd en in de informatienota van 1 oktober jl. gaat het college in op twaalf punten om de kosten te beheersen. Kan het college toelichten van welke van deze twaalf punten het meest wordt verwacht? Lijken deze punten wel haalbaar zonder dat de hulp voor de jeugdigen die het het hardst nodig hebben er onherstelbaar door geraakt wordt? Voor het Sociaal Domein gaat het meeste geld naar de jeugd.

P21 is blij dat het college ook de deelname aan cultuuractiviteiten wil bevorderen. Cultuur kan immers fungeren als cement in de samenleving. Uit de Berap blijkt dat het budget voor het uitvoeren van het cultuurbeleid van 2024 naar 2025 is verschoven. Kan de wethouder laten weten wat daarmee gebeurt en hoe de bestaande cultuurorganisaties erbij betrokken worden? Mogelijk kan bij dit antwoord ook de netwerkorganisatie BunnikSamen een rol spelen. Dat is een belangrijk initiatief dat veel mensen samenbrengt met veel verschillende activiteiten, maar die activiteiten staan niet meer wekelijks in het Bunniks Nieuws. Daarom heeft P21 met D66 een motie voorbereid met de oproep ervoor te zorgen dat hun activiteiten goed te vinden blijven voor iedereen. Mevrouw Toersen zal daar zo op terugkomen.

De begroting en de Bestuursrapportage zijn zorgvuldig tot stand gekomen en ingevuld. Enkele taken van 2024 zijn blijven liggen, maar die kunnen volgend jaar worden opgepakt. De middelen

daarvoor blijven beschikbaar in de begroting voor 2025. Het punt dat vertrouwen versterkt, is dat er eind 2024 naar verwachting 28 nieuwe collega's in dienst zijn getreden bij de gemeente, terwijl er maar acht vertrekken. Zijn deze aantallen nog steeds de laatste inschatting? Wat betekent dit voor het aantal vacatures en taken die de gemeente wil uitvoeren?

Er wordt goed gekeken naar welke lasten het rijk nog kan vergoeden, zoals voor de opvang van de Oekraïners (€ 500.000,00). Dat is een compliment voor de organisatie en een aanmoediging om zorgvuldig te blijven.

Er is een forse toename te zien van de geraamde inkomsten en uitgaven van bijna € 15 miljoen door het starten van de grondexploitatie van Kersenweide. Het is verstandig dat, naast het voordelige saldo van 2024 en de meevaller van 2025 – samen bijna € 1 miljoen – dat in de algemene reserve wordt gestort. In het hoofdstuk 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' is terug te lezen dat er goede redenen zijn om dat te doen.

Tot slot is het goed te benoemen dat de gemeente de tot nu toe betrachte zorgvuldigheid in de begroting ook voor de aangekondigde bezuinigingen nodig gaat hebben. Er wordt niet zomaar ergens op bezuinigd en ook de optie voor lastenverzwaring moet openblijven. Dat zal geen gemakkelijk traject zijn. P21 gaat ervan uit dat de organisatie en het college hiervoor een goede aanzet kunnen geven. Het uitgevoerde bestuurskrachtonderzoek en de eerste analyses die met de raad zijn besproken, zijn daarvoor een goede basis. Dat het college heeft uitgesproken dit degelijk aan te pakken en daar ook de maatschappelijke organisaties bij te betrekken, geeft P21 het vertrouwen dat hier haalbare voorstellen uit naar voren gaan komen.

De heer Van Vulpen bedankt de organisatie voor het opstellen van de programmabegroting en de tijdige en uitgebreide beantwoording van alle technische vragen in een eerder stadium. Zoals de heer Hussem aangaf, is dit een goed moment om terug te kijken naar wat het afgelopen jaar is bereikt en welke richting de gemeente uit wil gaan.

De CDA-fractie kijkt positief terug op de invoering van het BOB-model. Dit leidde onder meer tot een raadstafel met maatschappelijke organisaties en een raadstafel geluidsnormen. Dat zijn constructieve open gesprekken waarbij vanuit de maatschappij allerlei informatie wordt gedeeld. Informatie zonder dat daar direct een politieke lading aan zit. Dit geeft de raad input om het goede debat te kunnen voeren. Wat het CDA betreft wordt hier vooral mee doorgegaan.

Het CDA is blij dat afgelopen jaar de flexwoningen tegenover het gemeentehuis zijn opgeleverd. Hiermee is weer een aantal betaalbare huurwoningen aan de woningvoorraad toegevoegd. Dat is een goede stap vooruit. Hopelijk kan op korte termijn aan de slag worden gegaan met het realiseren van permanente woningen in dit segment, onder meer in de Kersenweide. Daarbij moet rekening worden gehouden met een veilige verbinding tussen het bestaande dorp en de nieuwbouw ten westen van Odijk, het liefst in een breed gedragen vorm.

Het afgelopen jaar is, na de algemene beschouwingen, geld vrijgemaakt om de Huiskamer van Bunnik een extra zetje te geven in plaats van er weer een plan voor te schrijven. Hij komt met enige regelmaat in de bibliotheek en ziet veel Bunnikers gebruik maken van die Huiskamer van Bunnik. Het is een mooie plek voor ontmoeting. Het CDA is blij dat de komende jaren structureel geld wordt geïnvesteerd om deze plek verder te ontwikkelen als een toegankelijke ontmoetingsplek.

De CDA-fractie is van mening dat iedereen in de raad, het college en de ambtelijke organisatie vanuit zijn/haar eigen achtergrond en overtuiging doet wat hij/zij het beste acht voor Bunnik. Zoals het college schrijft in de programmabegroting: "Een gedegen koers op inhoud en financiën vormt hiervoor de basis." Toch plaatst het CDA daar vanuit haar achtergrond vraagtekens bij. Tijdens de behandeling van de kadernota werd het CDA in de media als zwartgallig omschreven, maar zelf ziet het CDA dat als kritisch. Kritisch omdat allen weten dat de komende jaren het geld uit het Gemeentefonds beperkt zal zijn. Bedragen zullen afnemen. Aan de andere kant wordt een aantal grote projecten aangegaan. Verantwoordelijkheden die voor extra inkomsten moeten gaan zorgen, maar waaraan ook risico's kleven. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan projecten in de Kersenweide of het Stationsgebied.

Wat het CDA betreft zijn het voorzichtigheidsbeginsel, het realisatiebeginsel en risicobeheersing uitgangspunten om te kijken naar onder meer deze programmabegroting. Vanuit die uitgangspunten maakt het CDA zich zorgen over de financiën. De heer Hussem haalde het net al aan: het CDA is voorstander van een duurzame en verantwoorde financiële planning die toekomstige generaties niet opzadelt met schulden. Met de grootschalige bouwprojecten en de bijbehorende investering is de financiële speelruimte beperkt. Op dit moment lijkt de algemene reserve positief, maar met enkele tegenvallers is deze zo op. Hierbij moet bijvoorbeeld worden

gedacht aan de jaarlijkse overschrijding op het gebied van jeugdzorg. Al een aantal jaar worden hier tonnen meer uitgegeven dan in de begroting is geprognosticeerd.

Er is maar voor een jaar een positief saldo geprognosticeerd en de vooruitzichten voor de jaren daarna zijn negatief. Wat het CDA betreft is een terughoudend beleid noodzakelijk. De begroting erkent dat er een financieel ravijn is na 2025. Dat zal betekenen dat het niet mogelijk is om hetzelfde serviceniveau te handhaven zonder substantiële bezuinigingen of alternatieve financiering. De concrete strategie ontbreekt echter nog. Er is een project Ombuigingen, maar behalve de oproep aan het rijk voor meer middelen worden op dit moment weinig echte concrete stappen gezet in deze begroting. De VNG adviseert juist om de kloof nog duidelijker zichtbaar te maken, wat Bunnik in dit geval niet doet.

De ambities die zowel het college als de raad hebben, mogen wat het CDA betreft niet ten koste gaan van de inwoners. De woonlasten in Bunnik behoren al jaren tot hoogste in de regio. Het zou goed zijn als bij besluiten ook aan deze lasten wordt gedacht. Iedere keer een paar euro per inwoner per project zorgen aan het eind van het jaar toch voor een flinke lastenstijging. In het raadsprogramma is raadsbreed afgesproken de woonlasten te beperken als de gemeentelijke financiën dat toelaten. De gemiddelde woonlasten voor de woningbezitters in Bunnik stijgen ook komend jaar weer.

Schorsing vanwege een storing van de microfoons van 20.22 uur tot 20.24 uur.

De **voorzitter** heropent de vergadering. Voor nood wordt gebruik gemaakt van handmicrofoons. Na de eerste termijn wordt nagegaan of een betere oplossing mogelijk is.

De heer **Van Vulpen** concludeert dat dit de raad zet voor enkele onverwachte, onvoorziene uitgaven voor het komende jaar. Er werd van uitgegaan dat bij videotulen gebruik zou kunnen worden gemaakt van een deel van de aanwezige voorzieningen, maar waarschijnlijk zijn dat ook extra kosten.

Vervolgt zijn betoog op het punt van de ambities die zowel het college als de raad hebben, die wat het CDA betreft niet ten koste mogen gaan van de inwoners. De woonlasten in Bunnik horen al jaren tot de hoogste in de regio. Het zou goed zijn als bij besluiten ook aan deze lasten wordt gedacht. Iedere keer een paar euro per inwoner per project zorgt aan het eind van het jaar toch weer voor een flinke lastenstijging. In het raadsprogramma is raadsbreed afgesproken de woonlasten te beperken als de gemeentelijke financiën dat toelaten. De gemiddelde woonlasten voor woningbezitters stijgen ook komend jaar weer: van € 1.307,00 in 2024 naar € 1.361,00 in 2025. Dit ligt 36,9% hoger dan het landelijk gemiddelde van € 994,00. Dit is wat het CDA betreft niet in lijn met de intentie van het raadsprogramma. Zeker niet als ook nog nieuw beleid wordt geïntroduceerd terwijl allen weten dat de inkomsten sterk onder druk staan. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan het experiment met de cultuurcoach. Dit is een mooi streven, zeker omdat niet eerst een plan wordt gemaakt maar het gelijk wordt uitgevoerd. Er zijn goede ervaringen met de buurtsportcoaches, maar dit nieuwe initiatief kost € 71.000,00 per jaar. Het is de vraag in hoeverre dit een duurzame investering is met de wetenschap dat inkomsten uit het Gemeentefonds de komende jaren alleen maar teruglopen. Als dit echt zo een belangrijk voorstel is, waarom is dan geen structureel geld vrijgemaakt voor dit project of gekozen om op andere thema's te bezuinigen?

Wat het CDA betreft zou ook kunnen worden gedacht aan thema's in het raadsprogramma die al langere tijd op de planning staan. Geld investeren in een leefbaar dorpshart in Odijk of een veilig en leefbaar Werkhoven. De CDA-fractie heeft geworsteld met dit soort vraagstukken.

Het zal niemand verbazen dat een belangrijk thema voor het CDA is het aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord en hier ook uitvoering aan geven. Met de toename van het verkeer en het aantal inwoners is het belangrijk oog te hebben voor het verbeteren van de luchtkwaliteit. Op dit moment is geld gereserveerd om in 2025 en 2026 aandacht te besteden aan deze verbetering, maar voor aansluiting bij het Schone Lucht Akkoord is het noodzakelijk dat een commitment wordt aangegaan van € 15.000,00 per jaar tot aan 2030. Er zou voor gekozen kunnen worden het geld dat nu voor de cultuurcoach is gereserveerd daarin te investeren en dan zou het bedrag beschikbaar zijn. Maar allen weten dat meer structurele investeringen nodig zijn. En wat het CDA betreft is het vooruitzicht op dit moment beperkt, dus wordt het niet gedaan omdat er nu geen financiële ruimte voor is. Bij de Kadernota 2026-2029 zal het CDA hier zeker op terugkomen.

Daarnaast is een belangrijk zorgpunt van het CDA het ontbreken van substantiële bezuinigingen binnen de gemeenschappelijke regelingen. Deze samenwerkingsverbanden spelen een cruciale rol in de uitvoering van de gemeentelijke taken, maar vormen ook een significante kostenpost.

Het is zorgwekkend dat hier weinig tot geen bezuinigingen zijn opgenomen, wat de financiële druk op de gemeente alleen maar verhoogt. Hierbij moet bijvoorbeeld worden gedacht aan de extra lasten die bij de Tweede Bestuursrapportage naar voren zijn gekomen voor de RMN. Het CDA roept daarom op tot een grondige evaluatie van deze regelingen, gericht op kostenreductie en efficiëntere inzet van de middelen. Dit is essentieel om de financiële duurzaamheid van de gemeente te waarborgen, vooral met het ravijnjaar in zicht.

En ook de al eerder genoemde kosten voor jeugdzorg blijven een uitdaging. Vaker is al gezegd dat het om een beperkt aantal gevallen gaat, maar de impact is groot en lijkt ieder jaar groter te worden. De Bestuursrapportage toont nu wederom een extra incidentele last van € 760.000,00. Hij hoopt dat de nieuwe inkoopkoers er onder meer voor zou kunnen zorgen dat de gemeente grip krijgt op deze kosten.

Vooralsnog lijkt het alsof de pijnlijke maatregelen over de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 heen worden getild en aan een volgende raad en college worden overhandigd. Zoals ook tijdens de behandeling van de kadernota aangegeven, kan het CDA de begroting in deze vorm niet steunen.

De heer **Van den Berg** dacht in aanloop naar deze avond aan het lied van Ramses Shaffy 'We zullen doorgaan'. Het bleef zich in zijn hoofd herhalen. En wie die songtekst bestudeert, ziet dat, ondanks alle uitdagingen die op het pad komen, opgeven er niet bij hoort.

En er staat een grote opgave voor de deur. Het is niet de vraag of er bezuinigingen komen, maar wanneer en dan met name wat de inwoners daarvan gaan merken. En dat is binnen het gemeentehuis het gesprek van de dag. De raad moet beslissingen nemen die soms pijnlijk zullen zijn.

Recentelijk heeft de raad een inkijkje gehad in het proces dat doorlopen wordt om te komen tot een bezuinigingspakket voor Bunnik. Wat de VVD betreft komt hier zo snel mogelijk duidelijkheid over, zodat de kansen die het ook biedt, kunnen worden besproken met elkaar, maar ook met de samenleving. Wellicht kan de portefeuillehouder straks kort reageren op de vraag wanneer de raad, maar vooral ook de samenleving, iets gaat merken van de te verwachten bezuinigingen, hoe dat proces eruitziet en hoe inwoners misschien ook zelf daar kunnen worden betrokken. De VVD is ook benieuwd hoe de coalitie aankijkt tegen de aanstaande bezuinigingen. En de VVD is bijzonder benieuwd of het ook bespreekbaar is om uitgangspunten voor bijvoorbeeld duurzaamheid en de ambities die daarbij zijn gesteld in het college- en coalitieakkoord mogelijk aan te passen als dat passender blijkt voor de uitdagingen waarvoor de gemeente komt te staan. Wat de VVD betreft moet de gemeente zich vooral blijven richten op haar kerntaken.

Niet lang geleden is ook een proces afgerond waar al langere tijd om werd gevraagd: een bestuurskrachtonderzoek. En wat valt dan op? In principe staat de gemeente er nu nog best goed voor. Er zijn aandachtspunten benoemd en de VVD denkt dat er met name kansen liggen binnen het Sociaal Domein. Bunnik besteedt ten opzichte van vergelijkbare gemeenten veel geld aan jeugdzorg terwijl de problematiek die in Bunnik speelt niet extreem is in vergelijking tot andere gemeenten. Al zijn er natuurlijk altijd situaties die heftig zijn en verdient iedere persoon die te maken krijgt met dit domein passende aandacht. De eerder ingediende VVD-motie 'Aanpak gestapelde problematiek bij gezinnen' is door de voltallige raad aangenomen. Daarin werd een suggestie gedaan voor aandacht binnen het specifieke domein van de jeugdzorg. Kan de portefeuillehouder aangeven wat met deze motie is gedaan? Ziet de wethouder ook kansen om, in de nieuw te maken afspraken in de regionale samenwerking over het Sociaal Domein, punten uit deze motie een plek te geven?

In voorbereiding op vanavond heeft hij ook gekeken naar de laatste algemene beschouwingen en in het bijzonder teruggeblikt op het amendement dat samen met het CDA is ingediend en ook is aangenomen door de hele raad. Dat ging over het budget voor een extra medewerker in het Economische Domein van de gemeente, zodat kan worden doorgepakt op de ontwikkeling van het bedrijventerrein ten zuiden van de A12. Een belangrijke voorwaarde voor de VVD om de ontwikkeling van het Stationsgebied te steunen is en blijft dat er gelijktijdig ontwikkeling plaatsvindt van dit bedrijventerrein. Kan de wethouder aangeven wat de laatste stand van zaken is van de punten waartoe is beslist in dit amendement en of de beschikbaar gestelde middelen toereikend zijn?

Tot slot, we zullen doorgaan, ook als relatief kleine gemeente op een centrale plek in het land. Bouwen van bestendige woningen is wat de VVD betreft belangrijk en lijkt nu ook echt door te gaan met de komst van de Kersenweide. Het versterken van dorpskernen, zoals nu gebeurt op De Vork in Odijk, komt na tijden van brainstormen nu ook tot uitvoering. En ook de VVD gaat

door met de constructieve koers die ze vanaf het begin heeft ingezet om Bunnik een fijne plek te laten zijn voor iedereen.

Mevrouw **Toersen** bedankt voor alle antwoorden en voor de technische vragen en de voorbereiding daarvan en dan vooral ook van de andere fracties, want D66 heeft niet zoveel vragen gesteld, maar profiteert wel van alle inzet erop.

Ook complimenteert zij het college en de wethouder van Financiën voor een sluitende begroting. Want vorig jaar moesten nog speeltuintjes en meer van dat soort voorzieningen worden geschrapt en moesten allemaal kleine beetjes bij elkaar worden geharkt om een sluitende begroting te krijgen. Dat is nu niet aan de orde en dat is fijn, behalve dan die donderwolk in het vooruitzicht.

Ondanks dat men hem elk jaar krijgt, was zij heel aangenaam verrast door de verhelderende korte samenvatting. Zij heeft hem uitgeprint in kleur, want dan doet hij het echt goed. En als hij dan naast die van 2024 wordt gelegd, ziet men in een oogopslag dat er iets aan het veranderen is in Bunnik. In 2024 gaat € 42,7 miljoen rond. Voorheen maakte zij nog een rekensommetje van het aantal inwoners maal twee en dan naar boven afronden en dan heel veel nullen en dat was dan ongeveer de begroting, maar dat gaat al lang niet meer op. Dat moet inmiddels maal drie worden gedaan of misschien wel maal vier, want 2025: € 62,6 miljoen. Dat laat zich allemaal verklaren door een toverwoord: grondexploitatie. Dat is ontzettend spannend, vindt ook D66, voor iedereen vanwege de voor Bunnik ongekende omvang met de bijbehorende risico's. Maar het is wat D66 betreft ook heel hoopvol, zeker voor wie op zoek is naar wonen in een mooie, groene, duurzame, bereikbare en betaalbare omgeving.

Zij gaat even door met dat wonen, groeien en bloeien. Deze week sprak zij een D66-collega uit Waddinxveen. De begroting pakt daar ook in 2027 royaal positief uit. Hoe kan dat? Wat doet Waddinxveen? In ieder geval helpt daar de nieuwbouw die de afgelopen jaren is gerealiseerd. De nieuwbouw geeft meer armslag zowel financieel als voor de leefbaarheid in de samenleving omdat meer mensen met elkaar de leefgemeenschap kunnen maken zoals ze willen. Dat klinkt D66 als muziek in de oren. Maar toen volgde de winstwaarschuwing. De wachtlijsten voor de kinderopvang puilen uit. De schoolgymlocaties zijn erbarmelijk en het zijn er sowieso te weinig. Scholen zelf zijn overvol. Wachtlijsten voor sportverenigingen door gebrek aan accommodatie. En zo kan zij nog wel even doorgaan. Een beetje jammerlijk.

Bunnik staat aan de vooravond van substantiële nieuwbouw en beseft heel goed dat meer moet gebeuren dan alleen het realiseren van woonplekken. Er wordt geïnvesteerd in een Integraal Kindcentrum en de komende tijd worden binnensportaccommodaties in kaart gebracht, las zij in de begroting. Maar hoe zit het dan met die andere voorzieningen? Bijvoorbeeld voor een doelgroep als ouderen of op het gebied van winkels, zorg, sport en cultuur. Niets liever wil D66 natuurlijk ook die uitvoeringsbudgetten om uit te geven aan die levendige kernen, vooral in Odijk en Werkhoven, waar aan plannen wordt gewerkt of er al zijn. En er was net ook iets te horen over de groene koers, waar men trots op is, maar uitvoeren zou nog veel mooier zijn.

In aanloop naar deze avond bedacht ze hoe lekker zij zou kunnen slapen als bij de begrotingsbehandeling zou kunnen worden gefantaseerd over een uitdagende beweegvoorziening als een pumptrack voor jonge kinderen ergens in de buurt van het gemeentehuis. Of een paar padelbanen die de tennisclub de Niënhof toch wil aanleggen en de hulp van de gemeente daarbij nodig heeft. Of de uitbreiding van een beweeglint voor alle leeftijden door het hele dorp of door alle kernen heen. Helaas, die droom wordt voorlopig geen werkelijkheid. Want met de verwachte plus van 2024 en de plus voor 2025 zakt de gemeente in 2026 toch nog flink door het ijs als niet wordt ingegrepen. Gelukkig wordt vanavond niet ingegrepen, maar lijkt het voor 2026 helaas onontkoombaar.

2026 is de toekomst. En de toekomstvisie heeft D66 ook even bezig gehouden, althans, het ontbreken daarvan. In het raadsakkoord is aangedrongen op het bestuurskrachtonderzoek en dat is inmiddels bijna afgerond. Zij heeft begrepen dat het veel inzicht heeft gebracht. D66 heeft er al in meegekeken en vraagt zich af wat ermee wordt gedaan. Als tip werd meegegeven te gaan nadenken over een toekomstvisie. En die suggestie heeft de D66-fractie heel nadrukkelijk door zich heen laten gaan. Moet dat nu wel of niet worden gedaan? Het lijkt een logische stap die plannen en visies kan verbinden en richting geeft aan het geheel. Tegelijkertijd zijn in deze periode ook al heel veel visies en plannen vastgesteld of nog in de maak. In de voorliggende begroting staat het woord 'visie' maar liefst 95 keer. Het woord 'plan' gaat zij niet herhalen en 'koers' komt ook nog al eens terug. Dus aan visies/toekomstplannen geen gebrek. Laat men er eerst maar eens mee aan de slag gaan – dit zouden woorden van het CDA kunnen zijn – voordat

alle energie in die toekomstvisie slijt. Zij is benieuwd hoe de andere fracties over die toekomstvisie denken. Dus wat D66 betreft nu geen energie in die toekomstvisie.

Zij wil wel aandacht vragen voor eigenlijk een meer ludiek idee. Een samenwerking met de HKU lijkt haar interessant – misschien kunnen ze wel afstudeerders aan het werk zetten – om samen te kijken hoe Bunnik in 2040 zou kunnen worden verbeeld als ze naar de Bunnikse visies kijken. Dus: hoe is het wonen, leven, werken en verblijven in Bunnik in 2040 als alle bestaande en nagenoeg af-plannen voor de omgeving, voor wonen, voor groen, voor grondstoffen, voor mobiliteit et cetera zouden worden gerealiseerd? Wat zie je dan? Wat hoor je dan? Wat voel je dan in 2040? En als dan met verschillende groepen uit de samenleving wordt gekeken naar het product wat dat oplevert, wat zou er dan nog ontbreken waar dan nu nog aan gewerkt kan worden om dat in te halen. Het is maar een ideetje dat zij er gratis bij geeft.

De voorliggende begroting is wat D66 betreft niet alleen kommer en kwel. Er staan ook dingen in om naar uit te kijken. Bijvoorbeeld tachtig jaar vrijheid, waarvoor de gemeente samen met diverse organisaties een passend programma wil maken om de oorlog te herdenken en om de vrijheid te vieren. Dat is bij 75 jaar ook gedaan en zij waardeert het dat hier ook weer aandacht aan wordt gegeven.

In 2025 wordt ook geëxperimenteerd met de cultuurcoach. Dat kwam net ook naar voren. Als dat net zo lekker gaat en schwing geeft als de buurtsportcoaches, dan heeft zij er alle vertrouwen in dat dat iets moois wordt. En natuurlijk hoopt zij dat dat ook geborgd kan worden naar de toekomst toe. Zij is blij dat het een kans krijgt en dat cultuur, net als sport, als een belangrijke stip in het goede leven wordt neergezet, wat allen willen voor iedereen.

In 2024 zijn minimaregelingen uitgebreid en dat was erg naar de zin van D66. De uitvoering daarvan wordt verder doorgevoerd in 2025 samen met onder andere de RDWI en het Centrum voor Elkaar. D66 is blij dat een stap wordt gezet met ambtshalve toekenning van individuele inkomenstoeslag voor de financieel meest kwetsbare inwoners, zodat die nog een beetje beter en makkelijker kunnen worden ondersteund.

Ze heeft het nergens gelezen, maar ergens in de omgeving kwam toch de onrust op – dat is overigens geen fabeltje, maar echt waar – dat de gemeente Utrecht gaat stoppen met de collectieve ziektekostenverzekering voor minima. Zij neemt aan dat dat voor de samenwerkende gemeenten in ZOU-verband niet gebeurt, maar misschien kan de wethouder daar iets over zeggen. Of moet het komende zorgverzekeringsseizoen ermee rekening worden gehouden dat de minima zelf op zoek moeten gaan naar een eigen verzekering? Zij denkt het antwoord te weten, maar hoort er graag nog iets over.

Deze begroting is de basis voor de leges en de belastingen die eind december weer worden vastgesteld. Vorig jaar zijn in de leges voor evenementen op het laatst enkele wijzigingen aangebracht. D66 wil nu graag op voorhand aandacht vragen voor de kosten voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. De Omgevingswet was nieuw voor 2024 en zij krijgt signalen dat dat behoorlijk in de papieren kan lopen en dat die kosten, zeker voor hele kleine aanpassingen, buiten proporties zouden zijn. Extra zuur is het als mensen, om kosten te besparen, afzien van een vooroverleg en dan uiteindelijk tegen een afwijzing aanlopen en daar een rekening bij krijgen. Want ja, de uren worden wel gemaakt en moeten ook worden betaald. Herkent het college dit signaal? En zo ja, is hier nog een mouw aan te passen in de komende legesverordening die weer wordt vastgesteld?

Als laatste staat zij stil bij de communicatie met de inwoners en ondernemers. Zowel in het raads- als het collegeprogramma wordt het belang onderstreept van tijdige en duidelijke communicatie. Ook staan in beide programma's genoemd het ondersteunen en faciliteren van projecten en vrijwilligersorganisaties die gericht zijn op ontmoetingsactiviteiten om de sociale verbinding te bevorderen. Een alom bekend communicatiemiddel is het Bunniks Nieuws, ook wel bekend als 't Groentje. Voor veel mensen blijft dat een belangrijke bron van informatie over lokale gebeurtenissen, meldingen vanuit de gemeente en wat er zoal te doen is in de omgeving. En er is nogal wat te doen in Bunnik. Met inzet van vrijwilligers wordt echt veel georganiseerd: activiteiten voor iedereen, jong en oud. Toch blijft het best lastig om deze activiteiten op tijd bij iedereen onder de aandacht te brengen. Organisaties hebben hun krachten gebundeld in het netwerk Bunnik Samen en een gezamenlijke activiteitenagenda opgesteld. Die werd een tijdje gratis in het Bunniks Nieuws gepubliceerd. Dat kon helaas niet langer uit en het Bunniks Nieuws is daarmee gestopt. D66 vindt dat ontzettend jammer, vooral voor de mensen die niet of weinig digitaal vaardig zijn en de informatie niet kunnen opzoeken of niet zo makkelijk toegang hebben tot die informatie die ook op internet is te vinden. D66 vraagt zich af of die activiteitenkalender van Bunnik Samen kan worden meegenomen op de gemeentepagina. Ze beseft dat daarmee

ook kosten gemoeid zijn, maar dient, mede namens de heer Hussem van P21, de volgende motie in:

Motie 1, ingediend door D66 en P21: Agenda Vrijwilligersactiviteiten op de gemeentepagina

"De raad van de gemeente Bunnik, in vergadering bijeen op 7 november 2024;

er wordt met inzet van vrijwilligers heel veel georganiseerd in Bunnik. Er zijn activiteiten voor jong en oud. Het is en blijft een opgave om deze activiteiten breed voor het voetlicht te brengen. Binnen het netwerk Bunnik Samen hebben de organisaties hun krachten gebundeld door gezamenlijk een activiteitenagenda op te stellen die gratis in het Bunniks Nieuws werd gepubliceerd. Om bedrijfseconomische redenen is het Bunniks Nieuws met deze publicatie gestopt. De agenda wordt node gemist, in het bijzonder door mensen die niet of weinig digitaal vaardig zijn. Vanuit haar verantwoordelijkheid voor het Sociaal Domein zien wij in het verlengde daarvan een taak voor de gemeentelijke overheid om in die leemte te voorzien;

overwegende dat:

- de vrijwilligersorganisaties en -verenigingen belangrijk zijn voor een levendige en zorgzame samenleving in Bunnik;
- hun activiteiten een essentiële rol vervullen in het Sociaal Domein waarvoor de gemeente verantwoordelijk is;
- deze partijen in het netwerk Bunnik Samen steeds meer de samenwerking en synergie zoeken;
- een concreet resultaat van de samenwerking de activiteitenagenda in het Bunniks Nieuws was;
- de uitgever van het Bunniks Nieuws deze pagina na de zomer om bedrijfseconomische redenen geschrapt heeft;
- de agenda node gemist wordt door lezers, in het bijzonder zij die niet of minder digitaal vaardig zijn;
- de vrijwilligersorganisaties en verenigingen niet over de middelen beschikken om een pagina te kopen in het Bunniks Nieuws;

roept het college op:

vanwege het belang van goede informatievoorziening, op zoek te gaan naar mogelijkheden om het activiteitenoverzicht van Bunnik Samen voortaan als vast onderdeel op te nemen in het Bunniks Nieuws op de gemeentepagina, en de raad over de uitkomst uiterlijk voor de behandeling van de Kadernota 2026-2029 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter** ontvangt graag een getekend exemplaar van de motie waarmee deze als motie 1 onderdeel uitmaakt van de beraadslagingen en stemming.

Mevrouw **Huijsman** verwijst naar de overweging dat vrijwilligersorganisaties en verenigingen niet over de middelen beschikken om een pagina te kopen in Bunniks Nieuws. Welke kosten zijn voor de gemeente gemoeid met de oproep van de motie?

Mevrouw **Toersen** heeft daarnaar geïnformeerd. Het commerciële tarief van Bunniks Nieuws is ongeveer € 1.000,00 per pagina per week. Voor grotere afnemers zijn andere afspraken waarover zij geen informatie kan verstrekken.

Mevrouw **Huijsman** stelt voor dat het college inzicht geeft in de kosten voor de gemeente die deze motie met zich zou meebrengen.

Mevrouw **Visser** vraagt zich af hoe mevrouw Toersen dit voor zich ziet. Als de agenda moet worden opgenomen op de gemeentepagina gaat het dan ten koste van iets anders of moet de gemeentepagina worden uitgebreid? Waarom moet het op de gemeentepagina?

Mevrouw **Toersen** zou het fantastisch vinden als iedere week op een vaste plek een activiteitenoverzicht staat. De meerwaarde van een koppeling met de gemeentepagina is dat het ook een wisselwerking heeft en mensen dan ook de informatie van de gemeente zien. Het is niet de bedoeling dat het ten koste van iets gaat, maar het zou om het uitbreiden van de informatie gaan.

Wat D66 betreft komt het wekelijks in Bunniks Nieuws.

Mevrouw **Visser** vindt het bespreken van de begroting een mooie gelegenheid om met elkaar stil te staan bij andere onderwerpen die spelen binnen de gemeente en op het gemeentehuis. Zij heeft een aantal onderwerpen geselecteerd en wil in haar bijdrage stilstaan bij het project Kersenweide en het dorpshart Odijk en maakt dan de overgang naar de begroting zelf.

Allereerst de Kersenweide. Het sluiten van het convenant met de provincie in oktober jl. heeft het een en ander opgeroepen. Het is een belangrijke stap om verder te kunnen met het project om tot de uiteindelijke woningbouw over te gaan. Er staan afspraken in over de onderwerpen waarvan de provincie in de zienswijze had aangegeven dat het bestemmingsplan niet strookte met het provinciale beleid. Zij wil daar twee onderwerpen uitlichten.

Allereerst de kwestie over het woonprogramma. Het is ingewikkeld met alle percentages en categorieën, maar er loopt een rode draad doorheen die is te lezen in de gespreksverslagen bij het convenant. In november 2023 was al duidelijk dat de provincie meer betaalbare woningen wilde en te lezen is dat ze bereid was financieel bij te dragen. Maar de reactie van het college is wat haar betreft eigenlijk een kwestie van de poot stijf houden: vasthouden aan de afspraken die zijn gemaakt. Het college had het ook kunnen bespreken met de raad. Tenslotte zijn in het Burgje alleen maar dure huizen gebouwd en zijn in Bunnik weinig betaalbare woningen. En een project buiten de bebouwde kom, een uitleglocatie, biedt meer kansen voor goedkope bouw dan reconstructie van een industrieterrein of een kantoorgebouw. Deze dilemma's waarover het college onderhandelt met de provincie, leest zij nu pas in de verslagen. Zij is van mening dat de raad helemaal op afstand is gehouden van deze discussie. De raad heeft nooit met het college kunnen spreken over de gewenste richting hierin. Nu is er de toezegging om extra goedkope woningen toe te voegen aan het stationsgebied en het PDC-terrein, maar dat lijkt haar weer vragen om gedoe. Haar frustratie over de houding van het college dateert al uit april 2021 toen een reactie van het college als 'wij raden dit amendement sterk af' uitbleef toen 200 extra woningen zonder de 30% sociaal werden voorgesteld door de raad. Het college verweerde zich op geen enkele manier tegen een democratische meerderheid die bestuurlijke afspraken negeerde. Dat is nu ook te zien in de landelijke politiek: het volk wil het, dus kan het. Maar het klopt niet. Gelukkig heeft de provincie het gecorrigeerd en wekt college door zijn zorg voor flexwoningen en asielopvang verder gelukkig de indruk hartstikke sociaal te zijn. Maar de actie die toen plaatsvond is en blijft voor haar onbegrijpelijk.

Een ander onderwerp uit het convenant is de mobiliteit. Het is confronterend om zwart-op-wit te zien hoe Bunnik bewijzen heeft geleverd dat, door de bouw van de Kersenweide, geen risico ontstaat op congestie op de N229. Nog niet zo lang geleden gaf het college aan geen kans onbenut te laten om bij de provincie aan te geven hoe hard het nodig is om de N229 om te leggen. In de strijd om de 350 extra woningen is, wat haar betreft, precies het tegenovergestelde gesteld: er is geen probleem. Omlegging N229, rest in peace.

Dan een bruggetje naar het hart van Odijk. In de brief van augustus 2024, waarin het college vrijstelling vraagt op de genoemde onderwerpen, leest zij: "De gemeente zal zich ook inspannen om binnen het bouwprogramma de ontwikkeling van bijzondere woonvormen voor bijzondere doelgroepen mogelijk te maken." Kan het college aangeven wat het daarbij in gedachten had? Het bruggetje naar het hart van Odijk heeft namelijk te maken met de ontwikkelingen die daar gaande zijn. De Nicolaaskerk is bezig met een toekomstvisie. In die visie is ruimte voor woningbouw. De raad is de afgelopen tijd benaderd door een groep mensen die pleit voor de ontwikkeling van een Knarrenhof op die locatie. Dat is een lastig traject waarvoor steun van de gemeente een belangrijke voorwaarde is. Verschillende fracties overwegen binnenkort een motie in te dienen over dit onderwerp. Geldt de uitspraak over die inspanning van de gemeente eigenlijk alleen voor de Kersenweide of is het breder?

Er wordt nu gewerkt aan de herinrichting van de Meent. Het is nog niet klaar, maar het lijkt een flinke verbetering te worden. Er zijn nieuwe bomen geplant. De Groene Koers is net al even aan de orde geweest. Is het budget voor die bomen gekomen uit de quick wins voor de Meent of is het al onderdeel geworden van het programma van de Groene Koers, waarbij de klimaatstress en de hittestress zouden worden aangepakt in de kernen, mogelijk met nieuwe bomen? De raad

zou daarover worden geïnformeerd. Misschien kan dat nu mondeling, dan is dat maar meteen duidelijk.

De kaders van het PDC-terrein komen nog naar de raad. Zij hoopt dat er ook gelegenheid is om in breed perspectief te kijken naar het hart van Odijk en de visie voor Odijk. De gemeente heeft daar ooit onroerend goed aangeschaft om te kunnen sturen. Is de gemeente dat nog steeds van plan? Of kan het misschien beter worden verkocht? Wat gaat er gebeuren met het gebied tussen de PDC-locatie en de Meent? Sluiten de ontwikkelingen nog wel aan op de visie? Onduidelijkheid geeft onrust bij bewoners en ondernemers, dus kijkt zij erg uit naar het gesprek met het college over de ontwikkelingen in Odijk.

Zij komt nu bij de financiële stukken. Uit de begroting blijkt dat er veel gebeurd en veel is gedaan. Zij krijgt het beeld dat het college stabiel en degelijk aan de slag is met de verplichte wettelijke taken en de uitvoering van het collegeprogramma. Er zijn al talloze voorbeelden genoemd door haar collega's vanavond. Raad en college gaan de komende jaren een zwaar proces in om de eindjes aan elkaar te knopen. Daar hoort bij dat zeer kritisch naar de uitgaven wordt gekeken. Door het teruglopen van de inkomsten zal men zich ongetwijfeld soberder moeten gaan opstellen en goed de controle moeten houden. Het is ook al genoemd dat op het Sociaal Domein, en met name de jeugdzorg, heel moeilijk grip is te krijgen. Gelukkig heeft dat alle aandacht.

Ook de gemeenschappelijke regelingen, ook al eerder genoemd, zullen lastig worden. Haar aandacht werd in de tweede Berap getrokken door de bijgestelde begroting van het RMN. Dat nadeel kon dit jaar nog worden opgevangen binnen de egaliseringsreserve Gemeentereiniging, maar die reserve is nu leeg en dat terwijl de kosten van het RMN structureel hoger uit blijken te vallen. Die reserve werd eerder gevuld onder andere met het inleveren van plastic en textiel. Daar kan misschien in de toekomst vaker gebruik van worden gemaakt als inkomstenbron.

De bijgestelde begroting van de ODRU riep ook vragen op. Er staat dat er calamiteiten waren bij het verwijderen van asbest. Dat bleek te gaan om het gebouw Burbank op de Schoudermantel en bij drie woningen aan de Groeneweg. Haar technische vraag waar de calamiteit bij de asbestverwijdering uit bestond, werd beantwoord met: asbestverwijdering. Zij krijgt het idee in een loop te zitten, dus vraagt ze nog een keer: welke calamiteiten waren er? Waarom wordt de gemeente op kosten gejaagd als het gaat om gebouwen die niet van de gemeente zijn?

Zij heeft een punt over de Nota van Actualisatie bij de begroting waarvoor zij een amendement heeft opgesteld. In de informatienota over de meicirculaire, die als bijlage bij de kadernota zat dit jaar, stond dat het negatieve bedrag van de kadernota omgebogen kon worden naar een positief bedrag bij de begroting, onder andere door het Btw-compensatiefonds alvast in te boeken. Er stond namelijk een groot project gepland in de Oranjebuurt in 2025. Dit ging om een bedrag van € 397.000,00. Een week later, op 4 juli, nam de raad een besluit over een plan van aanpak over diezelfde Oranjebuurt, waarin stond dat de start werkzaamheden pas in 2026 verwacht werd. Dat betekent dat de inkomsten van het fonds ook pas een jaar later binnenkomen. Nu is de peildatum voor de begroting weliswaar 1 juli 2024, maar in de Nota van Actualisatie was een voorstel van 4 juli 2024 verwerkt. Het leek haar logisch het verschuiven van het bedrag van het Btw-compensatiefonds waarover op 4 juli 2024 ook een besluit is genomen, zichtbaar te laten worden in de begroting. Realistisch begroten is belangrijk. Het gaat om een flink bedrag en men moet zich niet rijk rekenen. Het kan beter achteraf meevallen dan tegenvallen. Zij dient het volgende amendement in.

Amendement 1, ingediend door Fractie Visser: Verschuiving Btw-compensatiefonds

"De raad van de gemeente Bunnik, in vergadering bijeen op 7 november 2024;

ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

Beslispunten 2 en 3 te wijzigen in:

"2. De Nota van Actualisatie 2025-2028 gewijzigd vast te stellen door onder *Raadsbesluit 4 juli* toe te voegen: Verschuiving BCF-voordeel Plan van aanpak Herinrichting Oranjebuurt. Met als toelichting dat de btw-compensatie die in de begroting verwacht werd van € 397.000,00 in zowel 2025 als 2026 door dit besluit verschuift naar 2026 en 2027. Dat heeft effect voor het saldo van de Nota van Actualisatie en het saldo na Nota van Actualisatie van 2025 en 2027 waardoor het schema er als volgt uit komt te zien:

	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo	179.811	-1.622.440	-1.751.469	-1.649.82

Nota van Actualisatie	-49.745	127.399	368.087	-80.333
saldo na Nota van Actualisatie	130.066	-1.495.041	-1.383.382	-1.730.150

3. Het voordelige saldo van 2025 van €130.066,00 te storten in de algemene reserve."

overwegingen:

- volgens de toelichting bij de Nota van Actualisatie 2025-2028 konden de besluiten van 4 juli jl. niet meer financieel verwerkt worden in de begroting. Het effect van het uitvoeringsplan Grondstoffen van 4 juli is *wel* verwerkt in de Nota van Actualisatie, maar het plan van aanpak herinrichting Oranjestad was *niet* meegenomen in de Nota van Actualisatie terwijl dit voor 2025 een duidelijk negatief effect heeft;
- het is verstandig om een zo realistisch mogelijk beeld te schetsen van de financiële situatie en consequent om te gaan met ijkdata;
- daaraan wordt met dit amendement tegemoetgekomen."

De **voorzitter** ontvangt graag een getekend exemplaar van het amendement waarmee het als amendement 1 onderdeel uitmaakt van de beraadslagingen en stemmingen.

Mevrouw **Visser** heeft nog één nagekomen vraag bedacht over de Kersenweide en wil die graag aan het college en haar collega's voorleggen. Zij heeft vernomen dat het convenant ook financiële gevolgen heeft voor de projectbegroting. Zij zou daar graag over worden geïnformeerd voordat het bestemmingsplan ter besluitvorming naar de raad gaat. Zij krijgt hier graag een reactie op van haar collega's en het college.

De heer **Hallo** werd geprikkeld door de inleiding van mevrouw Visser over de nogal lange geschiedenis van Kersenweide. Haar betoog geeft een bepaalde inkleuring die niet per se de zijne is. Met welk aspect van de uitkomst van de onderhandelingen is mevrouw Visser ongelukkig: dat meer woningen mogen worden gebouwd, dat de gemeente meer betaalbare woningen mag bouwen of dat de gemeente meer financiële hulp van de provincie ontvangt?

Mevrouw **Visser** heeft kritiek geuit op twee punten. Zij had het logisch gevonden als de raad meer was betrokken bij de keuzemogelijkheden. Nu is een aantal goedkopere woningen ingeleverd. Deze worden doorgeschoven naar volgende projecten. Gebleken is hoe moeilijk het is aan projecten zoals bij het Stationsgebied, en mogelijk het PDC-terrein, extra goedkope woningen toe te voegen die nu vanuit de Kersenweide moeten worden meegenomen. Zij had het op prijs gesteld als de raad actiever had kunnen meedenken en sturen over die keuzes en waar dan grenzen worden gesteld.

De heer **Hallo** gaat hier niet op in omdat het een begrotingsdebat is.

De **voorzitter** biedt het college graag de gelegenheid de beantwoording voor te bereiden en schorst de vergadering daarvoor.

Schorsing van 21.07 uur tot 21.30 uur.

De **voorzitter** meldt dat de problemen met de microfoons verholpen lijken te zijn.

Wethouder **De Groot** heeft genoten van de eerste termijn, waarin een aantal zaken de revue heeft gepasseerd. De complimenten voor het harde werk om de begroting op te stellen, brengt zij graag over aan de ambtelijke organisatie. Niet alleen het team Financiën, maar veel ambtenaren werken aan de begroting. Daarnaast heeft zij een aanzet tot liederen gehoord en gratis ideeën voorbij horen komen. Het is een rijke avond.

Veel woordvoerders hebben iets over de bezuinigingen van de volgende begroting gezegd. Het is logisch dat de donderwolk of het ravijnjaar dat op de gemeente afkomt nu al door het hoofd speelt. Maar het is ook nog vroeg, omdat nu concreet over 2025 wordt gesproken. Het VNG-advies is opgevolgd om de jaren daarna vooral niet dicht te regelen, maar juist open te laten staan. Die tekorten zijn pijnlijk zichtbaar en daarvoor wordt een zorgvuldig proces gelopen met de raad. Er is al een keer nagedacht over consequenties en deze zijn besproken. De raad heeft al een planning ontvangen voor hoe het verder wordt aangepakt. Het college wil de raad goed meenemen en in de organisatie een goed proces lopen zodat alle informatie boven tafel komt

om de raad goede beslissingen te laten nemen. Om de begroting voor 2026 sluitend te krijgen, lijken flinke ingrepen noodzakelijk. De inwoners zullen dat gaan merken in 2026. In het proces om tot die bezuinigingen te komen, worden de raad en de inwoners de komende maanden meegenomen.

Per fractie is een aantal vragen gesteld. Dat zijn financiële vragen, maar ook inhoudelijke vragen. P21 had vragen over duurzaamheid. Het Convenant Duurzaam Bouwen is een samenwerking tussen de afdelingen Duurzaamheid en RO. Het beleid komt meer vanuit Duurzaamheid maar de uitvoering wordt ter hand genomen door RO. Dat convenant moet echt in beleid worden omgezet. Daar is mee gewacht, omdat een update ervan wordt verwacht omdat er enige praktijkervaring mee is opgedaan en daar verbeterstappen in kunnen worden gezet.

Er is ook gevraagd hoe het dan zit met de PDC-locatie. Om zelf te oefenen met hoe dat in beleid zou kunnen worden vormgegeven, is daar gekeken of een soort overlegtafels kunnen worden georganiseerd. Voor een eerste proeve was dat zeker prettig, maar er zijn verbeterpunten. Als het eenmaal in beleid is vastgelegd, is aan de voorkant duidelijker waar de gemeente naartoe wil en dat is altijd beter voor het uiteindelijke resultaat.

Er was ook een vraag over hoe met de CDOKE zal worden omgegaan. Verwacht wordt dat deze in de grote ronde van het weghalen van SPUK zal vallen en dus in de grote pot zal worden gestort met een korting. Het moet nog worden gezien hoe dat zijn beslag zal krijgen, maar er zijn zeker zorgen over deze middelen, omdat de gemeente voor duurzaamheid volledig afhankelijk is van dergelijke subsidies, maar wel de wettelijke taken volgens de Klimaatwet moet uitvoeren. Het CDA had een aantal vragen en een opmerking over het SLA, het Schone Lucht Akkoord. Zij denkt dat voor de hele raad luchtkwaliteit een belangrijk onderwerp is. Er is gekozen niet bij het SLA aan te sluiten, omdat dat vooral gaat om veel plannen en administratie. Het CDA gaf bij de Huiskamer van Bunnik al aan liever daden te hebben. Nu is gekozen voor daden in plaats van voor veel monitoring en papier. Voor twee jaar is daar geld voor. Daarna moet worden gekeken hoe verder wordt gegaan.

Het CDA had een vraag over de GR'en. Het klopt dat daar nu geen bezuinigingen voor zijn te zien, zoals de raad heeft afgesproken. Dat is meegenomen in de zienswijzen naar alle GR'en. Het is dus logisch dat ze er nu nog niet instaan. Spreekster heeft eerder al haar zorgen geuit of dat bij de GR'en gerealiseerd kan worden, omdat men daar met zijn allen is. Maar het is volgens de verwachtingen en de afspraken dat het er nu nog niet instaat.

Het CDA gaf helaas aan te gaan tegenstemmen. Het college heeft juist gekozen voor rustig, terughoudend, zorgvuldig beleid. Zij ziet graag voorstellen tegemoet over wat het CDA dan wil veranderen.

T Mevrouw Visser stelde onder andere een afgeleide van de technische vraag, namelijk hoe het nu zit met de ODRU en de asbest. De gemeente heeft op twee casussen echt meer inzet moeten plegen omdat de gemeente toezichthouder op milieuzaken is. Dat betekent dat de ODRU meer moet worden ingezet om te gaan kijken en om te toetsen. Eigenaren moeten kosten maken voor de asbestverwijdering, maar de gemeente moet kosten maken om de toezichtrol in te vullen. Omdat dat in deze twee casussen minder soepel liep, moest meer toezicht worden gehouden. Dat is incidenteel.

Er is over de RMN gesproken. De vraag is hoeveel inkomsten worden verwacht uit bijvoorbeeld het textiel of het zwerfafval. Zij komt daar graag op terug. Het is een vervolg op een technische vraag, maar ze heeft de informatie nu niet paraat.

Zij reageert op amendement 1: 'Verschuiving Btw-compensatiefonds' en complimenteert mevrouw Visser die dit heeft gevonden en goed heeft begrepen hoe dit in elkaar steekt. Er zitten meerdere BCF-posten in de begroting. Dat is ook tijdens de technische avond toegelicht. Het gevonden punt is logisch en correct. Het college kan ermee akkoord gaan. Als achtergrondkennis geeft zij mee dat een begroting altijd een soort dagkoers is. Dat wordt tot 1 juli ingezet, wat betekent dat de afdelingen er maanden over hebben gedaan om alles te updaten. In november kunnen dan misschien wel tien van dit soort amendementen worden ingediend, want er is altijd nog wel iets te updaten. Dus uit de hele begroting is één punt en vanuit de Oranjebuurt is één punt gehaald. Het Grondstoffenplan is overigens een uitzondering. Mevrouw Visser had goed gezien dat dat is meegenomen. Dat is uit voorzorg meegenomen omdat daarop een heffing moet worden gebaseerd. Het leek verstandig dat dan ook in de begroting te laten landen en later ook nog in de heffingen. Het college is in principe akkoord met het amendement.

Wethouder **James** heeft de vraag van de VVD genoteerd hoe het staat met dat bedrijventerrein. Hij is blij dat de VVD daarnaar vraagt, want het college heeft toevallig vandaag een raadsvoorstel

richting de raad gestuurd om het gesprek aan te gaan over de kaders van zo een bedrijventerrein. Als het goed is, wordt daar snel over gesproken, want het is belangrijk dat de raad aan het stuur zit, ook bij het begin van het proces, zodat ook de dingen die de raad belangrijk vindt kunnen worden meegenomen in de uitwerking. Er wordt aan de slag gegaan, als de raad akkoord gaat met het voorstel, met een ruimtelijke verkenning, maar ook met een Nota van Uitgangspunten. Maandag 11 november a.s. spreekt hij met het bestuur van de BHIK om ook met hen verder te kijken hoe dat met elkaar wordt gedaan. De gemeente is daar dus hard op stoom om stappen te zetten.

De **voorzitter** vult aan dat, als het college een raadsvoorstel aan de raad heeft gestuurd, dat betekent dat het is overgedragen aan de griffie. Daarmee komt het in de Agendacommissie waarna het naar de raad gaat.

De heer **De Vries** wijst erop dat de vraag uitvoeriger was. Er werd verwezen naar het amendement van vorig jaar over uitbreiding van de staf Economische Zaken. Hoe staat het daarmee en de uitvoering van de punten?

Wethouder **James** geeft aan hoe daarmee is omgegaan. Dat geld kon worden gebruikt om versnelling aan te brengen. Daarom kan nu ook dat voorstel worden gestuurd. Het heeft zeker geholpen om meer capaciteit te kunnen inzetten voor dit belangrijke dossier. Voor de lange termijn wordt gekeken naar hoe het team structureel kan worden versterkt, zodat de vaart die er nu inzit, kan worden doorgezet.

Mevrouw Toersen vroeg of de collectieve aanvullende zorgverzekering, die voor mensen die wat minder geld te besteden hebben beschikbaar is via de RDWI, nog wel in stand blijft. De organisatie draait elke euro om. Diezelfde vragen zijn ook aan alle GR'en gesteld, zoals wethouder De Groot net ook al aangaf. De raadsrapporteurs hebben daar ook meerdere keren verzoeken over ingediend bij de GR'en. Dus ook de GR'en draaien elke euro om en ook naar dit onderwerp kijkt men met elkaar. Niet met de intentie om daar misschien heel makkelijk vanaf te kunnen, maar wel met de gedachte dat het misschien goed is om te onderzoeken of er wellicht goedkopere alternatieven zijn. Dat wordt gedaan met alle onderwerpen die op dit moment spelen. Er is nu geen voorstel om hier vanaf te gaan of iets anders te gaan doen, maar er wordt naar gekeken.

Dan raakte mevrouw Toersen nog een punt over omgevingsvergunningen. Sinds de invoering van de Omgevingswet is er inderdaad maar één categorie afwijkingen van bestemmingsplannen, namelijk de BOPA (buitenplanse omgevingsplanactiviteit), en inderdaad hebben grote en kleine afwijkingen nu hetzelfde tarief en dat is best fors. De gemeente heeft inderdaad contact met inwoners die aangeven dat het wel veel is voor kleine wijzigingen. Dat probleem is bekend bij het college en dat wordt volgende week in het college besproken. Als dat leidt tot wijziging van beleid zal dat ook een vertaling moeten krijgen in de leges en zal de raad daar wellicht meerdere tarieven voor moeten vaststellen. Maar het begint bij het probleem goed in kaart brengen en dan beoordelen wat wijsheid is.

Mevrouw Visser sprak over Kersenweide. Spreker probeert daar beknopt op te reageren. Het is jammer dat mevrouw Visser zo kritisch naar dit proces kijkt. Het college heeft echt geprobeerd met grote inzet te werken aan oplossingen voor de problemen die met de provincie zijn geconstateerd. Dat is continu gedaan met in het achterhoofd hoe de raad daar goed in wordt meegenomen. De raad is daar meerdere keren over geïnformeerd via brieven, informatiemomenten, mails en van alles en nog wat. Het is jammer te constateren dat mevrouw Visser dat onvoldoende vindt. De raad heeft in de zienswijze van de provincie een aantal verslagen gezien. Dat zijn verslagen van gesprekken die het college, als dagelijks bestuur van het gemeentebestuur, voert met het provinciebestuur. Dat is een onderhandeling. Dat betekent dat soms standpunten worden ingenomen om het beste resultaat eruit te halen voor de gemeente. Het is lastig om zo een onderhandeling met zijn allen te voeren in de openbaarheid. Dat is ook waarom er een college is. De raad gunt het college hopelijk het vertrouwen om die onderhandeling te voeren. Sinds vorig jaar in de zomer is geconstateerd dat er verschil van inzicht is, heeft het college de raad op meerdere momenten geïnformeerd. Nadat het college pas in november 2023 met de gedeputeerde hierover om tafel kon, zijn in mei 2024 alle fractievoorzitters geïnformeerd. In juni 2024 heeft het college de raad een brief gestuurd en is een informatieavond gehouden over die zienswijze. Toen zijn alle zienswijzepunten van de provincie met elkaar doorgenomen. In september 2024 is de raad met een raadsinformatienota geïnformeerd over de voortgang. Zo zijn er nog een aantal brieven en momenten geweest waarin

de raad is geïnformeerd. Had de raad op dat moment behoefte gehad om te debatteren over wat het college inhoudelijk aan het doen was, dan had het college dat gesprek graag met de raad gevoerd. Dat is uiteindelijk ook geagendeerd door mevrouw Visser, maar toen was al overeenstemming met de provincie bereikt. Het college is van mening dat is geprobeerd de raad goed mee te nemen.

Mevrouw Visser maakte zich zorgen over de relatie met andere projecten, omdat met de provincie ook is afgesproken dat op andere plekken wordt gecompenseerd dat in dit project niet de gewenste 67% betaalbaar wordt gehaald zoals de provincie wenst. Die compensatie zit al in het woonbeleid. De provincie gaat uit van 67% betaalbaar en het woonbeleid van 80%. Het verschil daartussen is 13%, wat betekent dat bij elk project dat conform het woonbeleid wordt uitgevoerd een inhaalslag wordt gemaakt op die aantallen. Met de provincie is ook geconstateerd dat het best een tijd kan duren voordat dat is ingehaald en daar is iedereen zich ook van bewust. Dus dat betekent niet dat er wat het college betreft meer druk komt op andere bouwprojecten, zolang het beleid op een goede manier wordt uitgevoerd.

Mevrouw Visser vroeg naar de bijzondere woonvormen. Daar is in Kersenweide expliciet aandacht voor geweest en dat is ook het geval op andere plekken. In de woonvisie wordt heel bewust gekeken naar geclusterd wonen, woningdeling en allerlei andere vormen. Deze worden gefaciliteerd. Dus als initiatieven zich melden, dan wordt met hen meegekeken en meegedacht over mooie oplossingen. Men moet zich wel realiseren dat de capaciteit en de middelen beperkt zijn. De gemeente is dus niet in staat om actief nieuwe initiatieven te creëren of grote taken over te nemen.

Mevrouw Visser vroeg hoe de Meent is betaald, omdat ze daar veel groen terugziet. Hij is blij dat ze enthousiast is over de aanpassingen die daar op dit moment worden gedaan. Deze zijn formeel gezien betaald uit de quick wins, dus niet uit de middelen die extra beschikbaar zijn gesteld voor de Groene Koers, maar beleidsmatig zit daar kruisbestuiving in.

Naar aanleiding van de PDC-locatie vroeg mevrouw Visser of voldoende breed wordt gekeken naar dat centrum, dat dorpshart en de ontwikkelingen daar en de samenhang daartussen. Als het goed is, wordt binnenkort over de PDC-locatie gesproken. Ook daarvoor is een voorstel toegestuurd. Omdat Odijk echt hard gaat groeien de komende tijd met Kersenweide, deze locatie en andere projecten, wordt met alle grondeigenaren en stakeholders in dat gebied gesproken om na te gaan of met elkaar kan worden gekomen tot een soort strategie om het dorpshart uiteindelijk verder te versterken en ook andere ontwikkelingen tot stand te brengen. Dat wordt nu gedaan, dus daar is nu nog niet veel over te vertellen, maar dat kan op een later moment. Bij de trajecten die de Nicolaaskerk loopt, is de gemeente bijvoorbeeld ook ambtelijk aanwezig om te zorgen dat ook bekend is wat er op andere plekken speelt en dat die samenhang kan worden bewaard.

Wethouder **d'Hondt** zal een aantal vragen beantwoorden en reageren op de motie.

Op de vraag van P21 of het mobiliteitsplan wel realistisch is gezien de beschikbare capaciteit, zou zij 'ja' antwoorden, want het plan is gebaseerd op een visie die nog wordt voorgelegd. Een plan is geen goed plan als geen rekening wordt gehouden met wat aan middelen en capaciteit beschikbaar is, dus die haken op elkaar in. Vooralsnog is geen extra capaciteit voorzien, dus de visie moet passen binnen de middelen en de capaciteit die er zijn. Als daar anders over wordt gedacht, hoort zij dat graag in een kadernota, maar vooralsnog ziet het college dat nog niet gebeuren.

P21 vroeg ook naar de jeugd en de overschrijdingen daarbinnen. Er is een taskforce ingericht waarin een aantal maatregelen wordt uitgewerkt en onderzocht. De vraag was waar nu het meest van wordt verwacht. Het flauwe antwoord is dat die hele taskforce niet nodig is als dat bekend zou zijn. Maar ze kan erover zeggen dat de grootste kostenstijgingen vooral in het ambulante deel worden gezien, dus niet in de jeugdigen die uit huis zijn geplaatst maar die in trajecten, terwijl ze thuis wonen, worden geholpen. Zoals de VVD terecht opmerkte, zitten daar niet meer jeugdigen in. Het zit dan vooral in de duur en de kosten van die trajecten. Er wordt veel verwacht van het zoveel mogelijk terugbrengen van de duur van die trajecten en het kritisch kijken naar verlengingen. Veel van die trajecten worden automatisch verlengd en gekeken wordt hoe dat kan worden teruggebracht. Ze kan niet toveren, maar er is toch een toverwoord dat vaak terugkomt, namelijk 'normaliseren'. En daarmee wordt niet alles opgelost, maar dat is wel de richting waarnaar wordt gekeken. De bedoeling van jeugdhulp is dat het kortdurende inzet is. Aandoeningen of stoornissen zoals autisme of dyslexie kunnen niet worden genezen, maar kinderen, ouders en hun omgeving kunnen wel worden geholpen om met zo een stoornis om te gaan, maar dat kan niet eeuwig door blijven gaan in de meeste gevallen. Daar is ook het

onderwijs bij nodig, zoals de LEA (Lokale Educatieve Agenda) waarmee wethouder James bezig is. In de LEA staat dit punt hoog genoteerd als hoe kan samen met het onderwijs erin worden voorzien dat kinderen, die allerlei eigenschappen hebben, soms ook stoornissen, leren omgaan met een probleem en gelijke kansen hebben in het leven. Als al die maatregelen goed en kritisch blijven worden ingezet, is de hoop dat daarmee voldoende middelen worden overgehouden om de kinderen die het het hardste nodig hebben te helpen. Dat is niet alleen een kwestie van een indicatie, maar ligt ook breder, namelijk in welke context een kind opgroeit en hoe een kind gezien zijn/haar individuele omgeving het beste kan worden geholpen.

P21 vroeg ook naar het verschoven budget voor cultuur en waarvoor dat is bedoeld. Er is € 25.000,00 van 2024 doorgeschoven naar 2025. Dat is inmiddels ingevuld met de cultuurcoach. Dat is incidenteel geld dat is aangevuld met middelen die daarvoor zijn bestemd in de SPUK GALA, het Gezond en Actief Leven Akkoord dat in Bunnik is afgesloten en waar hiervoor incidenteel middelen beschikbaar zijn gesteld. Er is een pilot ingesteld voor een cultuurcoach. Dat sluit aan bij de wens van veel organisaties in Bunnik die daar om vroegen en ook bij de wens van de raad. Er is al eerder aan gerefereerd: er was geen behoefte aan nieuwe visies, maar aan concrete daden. En daar sluit deze cultuurcoach goed op aan.

Dat is een mooi bruggetje naar de vraag van het CDA waarom geen structurele middelen worden vrijgemaakt voor die cultuurcoach. Het antwoord is heel eenvoudig: die zijn er niet. Daarom is geprobeerd deze incidentele middelen zo effectief mogelijk in te zetten. Er is geen zicht op structurele middelen dus wordt gehoopt dat, als deze pilot succesvol is, die op de een of andere manier budgetneutraal kan worden voortgezet.

De VVD vroeg naar de motie over gestapelde problematiek bij gezinnen die gaat over complexe echtscheidingen. Deze is al bij de kadernota ingediend om daar een aanpak op te ontwikkelen en die te delen met de ZOU-gemeenten. Men is daar druk mee bezig en die aanpak wordt ook in de ZOU-gemeenten nader uitgewerkt. Omdat dit een aantal weken geleden, tijdens de Politieke Avond over de inkoopkoers van jeugd en WMO, ook ter sprake kwam en volgende week terugkomt in de raadsavond hierover, stelt zij voor daar nog een uitgebreider antwoord op te geven.

T Dan komt zij bij de motie van D66 en P21 over het onvolprezen Bunnik Samen. Dat is echt een prachtige netwerkorganisatie waar bijna iedereen die iets doet in het welzijnswerk in Bunnik bij is aangesloten. Sport en cultuur, alles: iedereen werkt hier heel goed op samen. Zo goed zelfs dat het ook de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is opgevallen. De VNG heeft daar een prachtig filmpje over gemaakt en is dat aan het verspreiden als een goed voorbeeld voor andere gemeenten van hoe je in het Sociaal Domein goed kunt samenwerken met partnerorganisaties. Het college vindt de motie heel sympathiek. Maar als het woord 'sympathiek' valt, is het oordeel vaak negatief. Zij moet de motie ontraden om een aantal redenen. Ten eerste is de motie overbodig. Het is Bunnik Samen natuurlijk ook opgevallen dat zij geen gratis pagina meer krijgen in 't Groentje en zij hebben daarvoor extra middelen aangevraagd in hun subsidieaanvraag voor 2025. De gemeente is met Bunnik Samen in gesprek over hoe daar gevolg aan kan worden gegeven, dus daar wordt al hard aan gewerkt. Ten tweede vraagt de motie de activiteiten van Bunnik Samen op de gemeentepagina op te nemen, maar dat is een ingewikkelde constructie. De gemeentepagina is van de gemeente en als daar andere partijen op worden toegelaten leidt dat tot het voortrekken van een partij ten koste van andere partijen die wellicht ook leuke initiatieven hebben voor de gemeente en daar ook aanspraak op zouden willen maken. Dus dan is het eigenlijk een verkapte subsidie voor Bunnik Samen en die rollen houdt ze liever gescheiden. Ze snapt de beweging en vindt het ook belangrijk dat mensen die niet zo handig zijn met allerlei digitale middelen, ook offline de kans krijgen om mee te doen aan alle activiteiten die door Bunnik Samen en hun partnerorganisaties worden aangeboden. Zij zegt toe dat met Bunnik Samen wordt besproken hoe deze activiteiten ook offline op een structurele manier over het voetlicht kunnen worden gebracht en informeert de raad daar voor 1 april 2025 over.

T Burgemeester **Van Bennekom** gaat in op de vragen die zijn gesteld op zijn portefeuilles. De heer Hussem had het over de in- en uitstroom van medewerkers. Die verhouding geldt nog steeds. Gelukkig is de gemeente in staat om mensen aan te trekken en te behouden en is de uitstroom minder. Dat stelt de gemeente ook in staat om minder capaciteit in te huren. In de Bestuursrapportage zijn de financiële gevolgen daarvan te zien. Dat is ook mogelijk geworden omdat de raad eerder een budget beschikbaar heeft gesteld voor de verbetering van het aantrekken van medewerkers, maar ook van de arbeidsvoorwaarden. Dat stelt de gemeente beter in staat de kennis in de organisatie te borgen en de taken uit te voeren.

Verschillende woordvoerders hebben aandacht gevraagd voor het bestuurskrachtonderzoek dat is afgerond. Het college is gevraagd met een reactie daarop te komen en aan te geven wat met dit bestuurskrachtonderzoek kan worden gedaan. Dat komt spoedig terug naar de raad.

Mevrouw Toersen deed een gratis suggestie om de HKU in te huren. In het verleden waren in het Bunnikse straatbeeld het beeld van de 'Spelende Kinderen' en het bronzen Ei, maar de mijlpaalpaaltjes staan er nog steeds. Dat is een afgeleide van het Mijlpaal 42-project dat is opgezet als gevolg van de eerdere toekomstverkenning die is gedaan. En het is juist de HKU geweest die daarbij is betrokken. De HKU was mevrouw Toersen al vooruitgesneld, maar een gratis tip wordt nooit afgeslagen.

Mevrouw **Huijsman** stelt dat het bestuurskrachtonderzoek al enige tijd geleden is afgerond. Kan de portefeuillehouder een tijdsindicatie geven?

Burgemeester **Van Bennekom** antwoordt dat dit in de komende twee maanden zal zijn.

Hij stelt voor over te gaan naar de tweede termijn en verzoekt de woordvoerders zich te beperken tot de begroting en de Bestuursrapportage.

De heer **Van Vulpen** verzoekt om een schorsing om zijn reactie in de tweede termijn voor te bereiden.

Schorsing van 22.02 uur tot 22.15 uur.

Tweede termijn

De heer **Hussem** begreep dat het CDA niet meer wil meedenken over bezuinigingen omdat deze pas na de verkiezingen moeten ingaan. P21 wil daar in het voorjaar van 2025 over spreken en hoopt dat het CDA dan ook van de partij is.

De heer **Van Vulpen** denkt dat de heer Hussem dat verkeerd heeft begrepen. Het CDA heeft gesignaleerd dat in 2025 nog geen structurele keuzes worden gemaakt en er nog niet op een houtje wordt gebeten, maar dat die keuzes pas echt bij het volgende college en de volgende raad liggen en dat die vooral de pijn gaan voelen van het hebben van minder budget.

De heer **Hussem** wijst op de afspraak dat daarover in het voorjaar van 2025 wordt gesproken en hoopt dat het CDA dan meedoet.

P21 heeft net als de VVD zorgen over de begroting. De VVD leek te komen met suggesties voor het Sociaal Domein, maar deze werden niet concreet. Wel werd verwezen naar een motie waarmee bij de gestapelde problematiek het kind centraal komt te staan, maar daarin stond nog niet waar de bezuinigingen vandaan komen. Hij hoort graag waarop de VVD wil bezuinigen.

De heer **Van den Berg** licht toe dat in de motie een aanpak staat die binnen het Sociaal Domein rondom het thema Jeugd, een positief effect heeft op de kosten. Dat wordt breder ingevoerd. Bij andere gemeenten zijn de effecten daarvan al te zien. Die motie zou op meerdere onderdelen, juist omdat het gaat om gestapelde problematiek, uiteindelijk leiden tot een kostenreductie binnen het Sociaal Domein en dan specifiek binnen het thema Jeugd. De VVD stelt voor deze motie op te pakken. Dat zou een eerste handreiking zijn in een mogelijkheid tot kostenbesparing.

De heer **Hussem** denkt dat, als het kind centraal blijft staan, dat prima in het lijstje past dat de wethouder heeft genoemd.

P21 staat ervoor open om alle kosten en baten in de begroting na te lopen als het gaat over de bezuinigingen.

D66 sprak over de toekomstvisie. Alle plannen en de omgevingsvisie vormen een mooie mijlpaal om na te gaan hoever de gemeente is en waarvoor draagvlak is in de raad. Dat is een mooi moment om na te denken over wanneer dat de gemeente verder kan helpen naast alle initiatieven die al in gang zijn gezet.

Hij onderstreept de opmerking van mevrouw Visser over de tevredenheid met de einduitkomst en begrijpt de verwondering van mevrouw Visser die het proces heel goed heeft gevolgd. Er ligt een mooi pakket met goede bijdragen aan woningbouw. Er moet vooral op worden gelet dat, wat in het beleid is vastgelegd, zo goed mogelijk wordt uitgevoerd.

Hij bedankt het college voor de antwoorden op de vragen.

Mevrouw **Visser** vraagt P21 om een reactie op het amendement.

De heer **Hussem** is ook wel van strikte boekjaren en dit was van na 1 juli 2024. Hij kan zich voorstellen dat dat als argument wordt gebruikt om het niet mee te nemen. Het college kan zich erin vinden om het wel mee te nemen. P21 gaat daar graag in mee, met dank aan mevrouw Visser voor het uitzoeken.

De heer **Van Vulpen** vindt de reactie van het college ronduit teleurstellend. De gemeente Bunnik kiest ervoor de bezuinigingen nog niet in de Begroting 2025 door te voeren, maar andere gemeenten doen dit wel. Kennelijk zijn de zorgen niet voldoende duidelijk geworden. Het CDA heeft het idee dat er erg veel optimisme is binnen het college met weinig onderbouwing. Hij geeft als voorbeeld de Jeugdzorg. De wethouder geeft aan dat er een taskforce komt, maar dat het grip erop krijgen nog steeds niet duidelijk is. Dat baart het CDA zorgen. Ten opzichte van vorig jaar is het bedrag nu tweemaal zo hoog. Wat betekent dat voor de komende jaren?

Het CDA heeft bij de griffie de vraag neergelegd om inzicht te krijgen in de hernieuwde grondexploitatie voordat een gefundeerd besluit kan worden genomen over het bestemmingsplan.

Hij bedankt mevrouw Visser voor het zoekwerk voor amendement 1. Dit geeft een goed beeld van de werkelijke stand van zaken. Helaas is dat nog minder positief dan eerder werd geschat. Volgens de wethouder zijn na 1 juli nog een tiental besluiten genomen die ook impact hebben, dus wellicht is het nog minder positief.

Motie 1 is sympathiek, maar het CDA kan deze niet steunen omdat er kosten aan gebonden zijn en bewuste keuzes moeten worden gemaakt om te bezuinigen.

De heer **Hussem** hoopte dat het CDA concreter zou zijn over op welke manier ze wel achter de begroting zou kunnen staan en constateert dat dit pas is na het nemen van keuzes over bezuinigingen zonder dat dit concreet wordt onderbouwd. Spreker heeft nog weinig gehoord van bezuinigingen in andere gemeenten. Kan dat worden onderbouwd met voorbeelden?

De heer **Van Vulpen** memoreert dat bij de kadernota al een voorbeeld is gegeven van Culemborg waar al 160 scenario's beschikbaar waren toen de kadernota werd besproken en waar intussen al een aantal keuzes is gemaakt. Dat kan worden vergeleken met het project Ombuigingen, omdat het ook grotere bedragen betrof. Een grote zorg van het CDA is vooral het introduceren van nieuw beleid/nieuwe zaken waarvoor geen structureel budget beschikbaar is. De wethouder gaf aan dat wordt gekozen om een jaar te experimenteren, omdat er nu nog budget is, maar dat het niet structureel kan worden ingevuld, zoals bijvoorbeeld de cultuurcoach. Er moeten grote en grondige keuzes worden gemaakt voordat het CDA achter de begroting kan staan. Zeker het introduceren van nieuw beleid gaat tegen het gevoel voor een goed financieel kader in.

De heer **Hussem** hoort dat het niet ten koste mag gaan van de inwoners, maar dat alleen de gemeentelijke lasten lasten zijn voor de inwoners. Als wordt gesneden in andere maatregelen of bijvoorbeeld de cultuur, dan gaat dat volgens het CDA niet ten koste van de inwoners.

De heer **Van Vulpen** denkt dat de heer Hussem een vrij selectief gehoor heeft. Hij heeft ook genoemd dat het waarschijnlijk ook impact heeft op de dienstverlening en het niveau daarvan. Ook daarin moeten kritische keuzes worden gemaakt om een bepaald niveau van dienstverlening te kunnen aanbieden. Als vandaag nieuwe zaken worden geïntroduceerd, komt de dienstverlening weer hoger te liggen. Als bekend is dat er volgend jaar veel minder geld is, zal dat verhoudingsgewijs verder omlaaggaan.

De heer **Van Mourik** hoorde de heer Van Vulpen spreken over grote grondige keuzes, maar de lasten mogen niet omhoog, er moeten goede keuzes worden gemaakt, maar er moet ook worden bezuinigd. In het voorjaar van 2025 wordt verder gesproken over bezuinigingen. Hoe kan de heer Van Vulpen nu grote grondige keuzes maken terwijl dergelijke zaken nog niet grondig zijn besproken? De heer Van Vulpen geeft aan dat nu moet worden bezuinigd, maar dat er geen lastenverzwaringen mogen komen. Welke inwoners laat de gemeente in de kou te staan? Zijn dat de mensen die gebruik maken van het Sociaal Domein, de mensen die het al zwaar hebben?

De heer **Van Vulpen** denkt dat de heer Van Mourik op een lijn zit met het CDA. Die keuzes zijn nog niet voorgelegd, maar er wordt juist voor gekozen om nieuw beleid te introduceren. De keuzes worden vooruitgeschoven en in het voorjaar besproken. Afgelopen voorjaar was ook al bekend dat er minder geld zou zijn. De keuzes van wie in de kou komt te staan of waar zaken blijven liggen, moet de raad gezamenlijk maken. Op basis van de thema's kunnen afwegingen worden gemaakt. Er wordt nog steeds voor gekozen (extra) geld te investeren alsof het probleem zich niet aandient. De lasten worden verhoogd om nieuw beleid een plek te geven en om nog een enigszins positief saldo in de algemene reserve te kunnen storten terwijl allen weten dat het ravijnjaar aanstaande is. Het maken van keuzes is een verantwoordelijkheid van alle partijen in de raad. Die keuzes moeten niet vooruit worden geschoven, maar dat is wat er nu gebeurt.

Mevrouw **Toersen** sluit zich grotendeels aan bij de woorden van de heer Van Mourik. Het CDA steunt de motie niet, omdat deze geld kost. De motie vraagt niet om geld maar om een verkenning. Dat kost niet per se geld.

De heer Van Vulpen gaf gemeente Culemborg als voorbeeld. Toen ze met die plannen kwam, stond Culemborg er wellicht heel veel slechter voor dan Bunnik in het voorjaar.

De heer **Van Gulik** reageert op het verantwoordelijkheidsgevoel van de heer Van Vulpen. Spreker mist de onderbouwing. De heer Van Vulpen roept van alles, maar komt met geen enkel concreet voorstel. Het CDA had met amendementen of moties kunnen komen, maar heeft dat de vorige keer ook niet gedaan. Het is een beetje het gehuil van een eenzame wolf in een enorm woud.

De heer **Van Vulpen** leest in de laatste overweging van de motie dat de partijen die aan Bunnik Samen zijn gelieerd de kosten niet kunnen betalen. Dat is een kostencomponent. Als de motie wordt uitgevoerd, brengt dat kosten met zich mee. Daarom verwijst het CDA naar de financiële paragraaf.

De heer Van Gulik spreekt over een huilende wolf. Spreker waarschuwt dat een wolf die lang blijft huilen weleens keihard kan toeslaan. Het CDA maakt zich echt ernstig zorgen. Er moeten structurele keuzes worden gemaakt. Dat betekent in ieder geval dat een pas op de plaats moet worden gemaakt.

De heer **Van Gulik** realiseert zich dat de vergelijking met de wolf wellicht wat ongelukkig was, maar de kern van zijn betoog blijft bestaan: het CDA komt niet met concrete voorstellen, amendementen of moties om zaken te verbeteren en dan slaat het nergens op.

De heer **Van Vulpen** laat deze opmerking aan de heer Van Gulik.

De heer **Van den Berg** heeft ervan genoten dat bij zowel P21 als D66 het VVD-mantra doorklinkt. P21 roept 'bouwen, bouwen, bouwen'. D66 wil geen plannen maken, maar doen, net als de doeners van de VVD. Hij is blij dat de raad eensgezind is met het geluid van de VVD en dat dit nu klinkt uit alle hoeken van de raadzaal. Los daarvan zijn serieuze dingen gezegd en serieuze zaken aan de orde geweest en is een aantal vragen gesteld.

Hij is blij met de vragen van mevrouw Visser over de ontwikkeling van het Hart van Odijk. Het is fijn te horen dat wordt gesproken met stakeholders over alle ontwikkelingen in het hart, maar de raad heeft geen handreiking meegegeven waaraan het zou moeten voldoen. Wat heeft de portefeuillehouder bij zich om die gesprekken te kunnen voeren zodat het aansluit bij een soort visie. De visie op wonen is vastgesteld, maar dat zijn kaders en zegt niets over hoe de ontwikkeling van het totale dorp Odijk tot stand zou moeten komen. Hij weet de oplossing niet, maar roept zijn collega-raadsleden op met elkaar zorg te blijven dragen voor het gehele beeld van wat er in Odijk gebeurt. Hij heeft vertrouwen in het college en de portefeuillehouder dat dit op een zorgvuldige manier wordt aangepakt, maar is benieuwd hoe de raad wordt betrokken in het proces.

De VVD heeft ook iets gevraagd naar aanleiding van een motie. Toegezegd is dat daar volgende week uitgebreid antwoord op komt.

De VVD heeft geïnformeerd hoe het zit met het geld dat beschikbaar is gesteld voor het aantrekken van extra capaciteit voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein. Hij heeft gehoord dat dat geld van pas is gekomen en dat daardoor meters konden worden gemaakt, maar dat daarvoor structureel geld nodig is. Het ligt voor de hand dat de woordvoerders, die dat tot nu toe ook belangrijk hebben gevonden, in de komende periode met de VVD meedenken over hoe dat

op een goede manier kan worden gedaan zodat het in de periode van bezuinigingen de aandacht krijgt die het nodig heeft om toekomstige ontwikkelingen, zoals het Stationsgebied, niet verder te vertragen. Hij doet alvast de oproep om, tegen de tijd dat weer geld moet worden verdeeld, ruimdenkend met de VVD mee te bewegen als dat kan en kritisch te kijken naar de bezuinigingen die dan moeten worden doorgevoerd.

Het amendement is een verrijking voor de begroting. Hij bedankt mevrouw Visser voor het uitzoekwerk en de verduidelijking van een aantal zaken.

Het zou fantastisch en duaal zijn als de motie vanavond in stemming wordt gebracht. Hij had niet verwacht dat deze werd afgeraden door het college met een inhoudelijke onderbouwing. Hij heeft recent nog een stuk geschreven over de kracht van de vrijwilliger en hoe de samenleving aandacht moet hebben voor deze groepen, maar het antwoord van het college was helder. Daarbij moet willekeur worden voorkomen en zijn er mogelijk kosten aan verbonden. De VVD begrijpt het gebaar, maar stemt tegen de motie.

Mevrouw **Toersen** is blij met de antwoorden van het college ten aanzien van de motie. Het college heeft toegezegd voor 1 april 2025 terug te komen met zaken die het gaat doen, namelijk de subsidieaanvraag van Bunnik Samen met veel vertrouwen tegemoet gaan en in gesprek te gaan hierover. Met deze toezegging is motie 1: 'Agenda Vrijwilligersactiviteiten op de gemeentepagina' van tafel.

De **voorzitter** concludeert dat motie 1: 'Agenda Vrijwilligersactiviteiten op de gemeentepagina' niet langer onderdeel uitmaakt van de beraadslagingen en stemmingen.

Mevrouw **Toersen** vervolgt haar reactie. De VVD vraagt aandacht voor een motie bij de kadernota waarvan D66 mede-indiener was. Deze is teruggekomen in het gesprek rondom de koers inkoop WMO. Het is rijkelijk bedeed als daar volgende week nogmaals uitleg over wordt gegeven. Zij is daar tevreden over en vindt het geen financieel ingestoken stuk.

Het lijkt haar nu niet nodig om vooruit te lopen op zaken die nog worden gedaan. Zaadjes kunnen worden geplant, maar er gaat nog een hele winter overheen voor ze tot wasdom komen.

Ten aanzien van het amendement bedankt zij mevrouw Visser voor het uitzoeken. Het gaat maar om een aspect. Hopelijk zijn er ook zaken die ten gunste van de gemeente uitpakken. In de Bestuursrapportage stond voor hetzelfde btw-fonds een meevaller omdat iets niet was aangevraagd en nu binnenkwam. Het amendement werd door de wethouder omarmd, dus kan D66 voorstemmen.

Zij verzoekt het CDA een volgende keer met een tegenbegroting te komen.

Mevrouw **Visser** reageert op de wethouder en het voorstel van de heer Hallo voor een soort meerkeuzeoptie. Haar streven is voor Bunnik zoveel mogelijk betaalbare en goedkope woningen te creëren. De woningvoorraad van Bunnik valt in een dure categorie. De wethouder gaf aan het beste voor Bunnik eruit te willen halen. Zij had gehoopt dat bij een voorstel van de provincie voor meer goedkope woningen, dat er zou staan dat dat zou worden geregeld in plaats van 'ja, maar'. De raad is vaak geïnformeerd, maar kreeg vaak te horen dat er constructieve gesprekken werden gevoerd of dat er verschillen van inzicht waren, waardoor het voor de raad lastig te begrijpen was waar eventuele mogelijkheden of inhoudelijke keuzes waren om te sturen.

De motie is van tafel. Fractie Visser had ook bedenkingen bij de willekeur. Als Bunnik Samen de regie houdt, kan het blijkbaar op dezelfde manier doorgaan en is het prettig als het niet op de gemeentepagina komt.

Zij is blij met de antwoorden van de wethouder over Odijk. Fractie Visser beraadt zich over een eventuele motie voor een Knarrenhof.

Het is goed om te horen dat rondom de Meent wordt overlegd met eigenaren en stakeholders.

Haar opmerking over het textiel was niet zozeer om daarop een reactie te krijgen of er een bedrag bij te horen, maar meer een tip om iets aan de inkomstenkant te doen.

Het is goed om te horen dat er geen onoverkomelijke bezwaren tegen het amendement zijn.

Zij begrijpt de zorgen van het CDA, maar voor Fractie Visser is dat geen reden om deze begroting nu af te keuren. Allen beseffen dat er bezuinigingen aankomen en daarvoor moet een traject worden gestart, maar dat is een volgende stap.

Zij hoopte dat de wethouder zou reageren op haar vraag of het mogelijk is om iets te doen aan de volgorde dat eerst het bestemmingsplan moet worden vastgesteld en dat dan volgend jaar het financiële plaatje komt.

De **voorzitter** hoorde mevrouw Visser aangeven dat het punt van de egalisatiereserve bij de RMN een suggestie was, maar toegezegd is dat daarop nog wordt teruggekomen. Hoeft daar inderdaad niet op te worden teruggekomen?

Mevrouw **Visser** bevestigt dat.

De **voorzitter** concludeert dat die toezegging daarmee is ingetrokken.

Wethouder **James** reageert op de vraag over de visie voor het dorpshart Odijk en hoe de raad daarbij wordt betrokken. De gemeente zit krap in haar jasje. Er is relatief weinig capaciteit. Als kleine gemeente moeten zaken slim worden aangepakt. Voor het dorpshart Odijk is gezegd dat pragmatisch het gesprek wordt aangegaan met alle eigenaren om na te gaan of zij de kar kunnen trekken om te komen tot een goed plan voor het dorpshart. Er wordt breder gekeken dan alleen naar de Meent. De gemeente kan dat met de huidige capaciteit en middelen niet zelf trekken. De strategie is vooral de partijen in de gelegenheid te stellen om dat met elkaar te doen en dat te faciliteren. Als daar een visie op moet worden gemaakt en het college wordt gevraagd daar voorstellen voor te doen, dan vraagt dat iets anders in de begroting dan nu kan worden waargemaakt en daar zouden middelen tegenover moeten worden gesteld. Het college denkt dat dat niet nodig is en dat op deze manier een eind kan worden gekomen. Het ziet er goed uit. Als het anders is, komt hij bij de raad terug. Het gesprek hierover wordt ongetwijfeld vervolgd. Over het bedrijventerrein heeft hij niet gezegd dat het structureel extra geld vraagt voor capaciteit. Hij stelt voor die discussie nu te parkeren en bij de startnotitie voor het bedrijventerrein te vervolgen, omdat dan ook wordt gezegd wat nodig is om dit tot een goed einde te brengen. Om de kou uit de lucht te halen, gaat hij in op de opmerking van mevrouw Visser over goedkopere woningen en dat het college dat zou kunnen omarmen. Het college omarmt elke bijdrage die een medeoverheid of een andere partij levert om betaalbare woningen te bouwen. Toen de provincie met deze opmerking kwam, was men al vier jaar bezig met dit project, waren afspraken gemaakt met acht partijen, was met inwoners gesproken en had de raad een besluit genomen bijvoorbeeld in de vorm van het masterplan. Het college is daar voor gaan staan. Als de provincie daar dan iets van vindt, gaat het college eerst voor dat besluit en de afspraken met andere partijen staan, omdat het ook een betrouwbare overheid wil zijn. Het was geen inhoudelijke reactie dat het college tegen meer betaalbare woningen is, maar het was vooral een uiting dat de besluitvorming van de raad belangrijk is en dat de gemeente betrouwbaar wil zijn richting de partners.

De actualisatie van de grondexploitatie Kersenweide wordt op dit moment gemaakt. Dat wordt nog een aantal keer gedaan en de raad moet daar steeds weer een besluit over nemen om in de gaten te kunnen houden wat er gebeurt en hoe het project er financieel voorstaat. Gelijktijdig met het bestemmingsplan kan de actualisatie worden aangeboden, maar daar is niet alles in terug te zien. De prijzen worden geactualiseerd en nagegaan wordt of de raming nog klopt. Zoals bekend was er nog een bedrag op te lossen. Geprobeerd wordt dat steeds weer mee te nemen in de grondexploitatie. Dat wordt zorgvuldig gedaan, maar betekent ook dat een deel van de afspraken nog niet is terug te zien in zo een actualisatie. Omdat subsidies bijvoorbeeld nog niet zijn aangevraagd, worden ze ook niet meegenomen in de grondexploitatie. Daar zitten dus nog wel verschillen in. Indien gewenst kan men daar buiten de vergadering contact over hebben, maar het is technisch mogelijk.

Mevrouw **Huijsman** stelt dat aan de actualisatie van de grondexploitatie een datum wordt verbonden. Voordat een raadsbesluit naar de raad gaat, kan de meest actuele grondexploitatie worden aangeboden om daarover te besluiten. Het zou goed zijn om af te spreken wat dan, gelet op het te nemen besluit, het meest passende moment is. Hoe lang daarvoor?

Wethouder **James** verwacht dat tussen het moment waarop het naar de raad wordt gestuurd en de datum waarop de pijl is gezet, ongeveer een maand zal zitten. Er moet een keer een momentopname worden gemaakt. Deze ligt per definitie wat terug in de tijd. Geprobeerd wordt daar zoveel mogelijk in mee te nemen. Alles wat op het moment van de peildatum zeker is, zal erin zitten. Het is goed om te bespreken wat de raad helpt om een goed besluit te nemen over dat bestemmingsplan, maar dat kan op een ander moment.

Wethouder **De Groot** stelt dat er een levendig debat was over de financiën, de bezuinigingen en buurgemeenten. Culemborg doet hetzelfde als Bunnik heeft gedaan. Culemborg had voor 2025

een tekort en heeft een aantal bezuinigingen doorgevoerd en de ozb verhoogd. Met de raad is afgesproken dat het per jaar wordt bekeken en dat pas wordt bezuinigd als het niet anders kan. In kaart wordt gebracht wat nog meer bezuinigingen kunnen zijn. Dat is ook landelijk te zien. Geen enkele gemeente gaat nu al bezuinigen als dat pas volgend jaar aan de orde is. Dat zou ook tegen het VNG-advies ingaan. 2025 is nog aan de gemeenten, maar 2026 laat vooral zien wat de tekorten zijn en er moet vooral worden gekeken naar de medebewindtaken. Er is nu een plus en er is geen reden om te gaan. De VNG onderhandelt nog met het nieuwe kabinet. Pas laat is helder hoe groot het bedrag zal zijn. Bunnik heeft goed voorbereid het lange traject ingezet. Bunnik is zeker niet laat, maar op tijd en zorgvuldig.

De **voorzitter** gaat over tot de besluitvorming en brengt amendement 1: 'Verschuiving Btw-compensatiefonds' in stemming en stelt vast dat er geen behoefte is aan het afleggen van een stemverklaring. Amendement 1 is met algemene stemmen aangenomen.

Hij gaat over tot stemming over het geamendeerde raadsvoorstel 'Raadsbesluit Programmabegroting 2025-2028' en vraagt de raad te besluiten:

1. de Programmabegroting 2025-2028 vast te stellen;
2. de Nota van Actualisatie 2025-2028 gewijzigd vast te stellen door onder *Raadsbesluit 4 juli* toe te voegen: Verschuiving BCF-voordeel Plan van aanpak Herinrichting Oranjestad. Met als toelichting dat de btw-compensatie die in de begroting verwacht werd van € 397.000,00 in zowel 2025 als 2026 door dit besluit verschuift naar 2026 en 2027. Dat heeft effect voor het saldo van de Nota van Actualisatie en saldo na Nota van Actualisatie van 2025 en 2027 waardoor het schema er als volgt uit komt te zien:

	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo	179.811	-1.622.440	-1.751.469	-1.649.82
Nota van Actualisatie	-49.745	127.399	368.087	-80.33
saldo na Nota van Actualisatie	130.066	-1.495.041	-1.383.382	-1.730.15

3. het voordelige saldo van 2025 van € 130.066,00 te storten in de algemene reserve.

Hij stelt vast dat er geen behoefte is aan het afleggen van een stemverklaring. Het geamendeerde raadsvoorstel is aangenomen met 13 stemmen voor (P21, D66, VVD, Fractie Visser) en 4 stemmen tegen (CDA).

Hij gaat over tot de stemming over het raadsvoorstel 'Raadsbesluit 2^e Bestuursrapportage 2024' en vraagt de raad te besluiten:

1. de 2e Bestuursrapportage 2024 voor kennisgeving aan te nemen;
2. in te stemmen met de in de Bestuursrapportage genoemde budgettaire aanpassingen en het voordelige saldo van € 457.300,00 te storten in de algemene reserve.

Hij stelt vast dat er geen behoefte is aan het afleggen van een stemverklaring. Het voorstel is met algemene stemmen aangenomen.

4. Sluiting

De **voorzitter** wijst erop dat volgende week twee raadsvergaderingen zijn, namelijk een buitengewone raadsvergadering op 12 november a.s. om 19.30 uur en een reguliere raadsvergadering op 14 november a.s. om 20.00 uur. Hij nodigt allen uit om iets te drinken en sluit de vergadering om 22.56 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bunnik op 12 december 2024.

De griffier,

De voorzitter,

dhr. F.J. van der Lubbe

dhr. R. van Bennekom